

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Davčna oprostitve oseb z 9 otroki.

Uredništvu se pošiljajo razna vprašanja, ki se tičejo davčne oprostitve oseb z 9 ali več otroki. Tako nas vprašuje nek naročnik, ali je deležen te oprostitve oče, ki se mu je rodilo 9 živih otrok, pa so po krstu kmalu umrli ter tako niso učakali, da bi bilo kdaj 9 živih otrok skupaj. Takih slučajev, tako nam poroča ta naročnik iz Posavja, je tamkaj več. Na ta in slična vprašanja odgovarjamo najboljšje tako, da navedemo doslovno besedilo dotične določbe iz zakona o davku na neozmenjene osebe in davčni oprostitvi oseb z 9 ali več otroci z dne 15. decembra 1930 — (»Službeni list kraljeve banske uprave dravske banovine«, l. II., št. 4, str. 72 in 73). Člen 11. tega zakona določa to: »Oni davčni obvezanci po zakonu o neposrednih davkih, ki imajo 9 ali več otrok, ali so imeli istočasno živih 9 ali več zakonskih otrok, se oproščajo plačevanja neposrednega davka in vseh doklad, ki se odmerjajo na te davke.« Ta oprostitve pričinja, kakor določa člen 12, s 1. januarjem onega leta, v katerem se je rodil davčnemu obvezancu deveti otrok, odnosno za tiste osebe, ki že ustrezajo pogojem oprostitve, z dnem 1. januarja 1931. Iz navedenega člena 11 se jasno vidi, da so davčne oprostitve deležni tisti davčni obvezanci, ki imajo 9 ali več živih zakonskih otrok, pa tudi tisti, ki jim sicer sedaj ne živi več 9 zakonskih otrok, pa jim je prej vsaj nekaj časa — makar samo 1 dan — istočasno skupaj živelo 9 ali več zakonskih otrok. Če ta pogoj, da mora namreč istočasno skupaj živeti 9 otrok, ni izpolnjen, dotični davčni obvezanec ni deležen davčne oprostitve, pa makar se mu rodilo 15 ali celo več otrok. Pravico do oprostitve davkov mora prijaviti, kakor določa člen 13. zakona, davčni obvezanec s polnoveljavni dokazi pristojni davčni upravi. Kot polnoveljavni dokaz služi družinski list, ki je po razglasu finančne oblasti prost koleka. Na take

družinske izkaze, ki jih izdajajo župni uradi, je treba zapisati pripombo: »Kot ka prosto za davčno oprostitve.« Za prijavo davčni oblasti pa je potreben kolek 5 Din.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nemški parlament brez narodnih socializmov. Nemški narodni socialisti so povzročali neprestane nemire v državni zbornici in radi tega je uvedla vladna večina poostreni poslovnik. Ta sprememba poslovnika je tako razburila narodne socialiste in nemške nacionalce, da so po prečitaniu izjav zapustili parlament. Kljub odhodu skupine 107 parlamentarno delo onemogočujočih poslancev je prešla vladna večina mirno na dnevni red. Krožijo govorice, da bodo ustvarili narodni socialisti svoj poseben parlament in to iz jeze, ker je ostala vsa njihova dosežanja povolitvena demonstracija popolnoma brezuspešna.

Krog nemškega posojila v Franciji. Francoski ministrski svet je pristal na to, da dobi Nemčija francosko posojilo v iznosu 800 milijonov frankov. Francoske banke so zadovoljne s to rešitvijo, ker imajo priliko, da naložijo pre-

Ruski zunanji minister Litvinov, ki je sprejel povabilo Društva narodov, naj bi sodelovala tudi Rusija na posvetovanjih glede organizacije evropskih Združenih držav.

obilen denar v Nemčiji, kjer bo dobil višje obresti, nego doma le borih 3%. Francoski politiki vidijo v tem posojlu znatno zbliznanje med obema državama.

Volitve avstrijskega zveznega predsednika. Avstrijska zvezna vlada je razpisala volitve novega zveznega predsednika za 18. oktober, morebitne ožje pa za 8. novembra. Po novi zvezni ustavi voli predsednika vse prebivalstvo.

Delo za spremembo koledarja. Društvo narodov je vzelo v roke delo za spremembo koledarja in je prejelo tozadevno že 185 predlogov. Vsi predlogi se strinjajo v tem, da je treba določiti enoten koledar tako, da bodo posamezni dnevi v tednu stalni, to je vedno na isti dan v mesecu. Načrt Društva narodov predvideva leto s 13 meseci po 28 dni. To da na leto 364 dni. 365. dan na koncu zadnjega meseca bi tvoril takozvani beli dan, ki bi bil posvečen mednarodnemu odmoru. Po prestopnih letih bi se praznoval 366. dan 29. junij kot dan odmora. Po tem načrtu bi prišel mesec odnosno teden z nedeljo in končal s soboto. Nedelje bi bile vedno stalne: 1., 8., 15. in 22. mesecu. Zelo veliko evropskih in ameriških industrijskih podjetij že izvaja pravkar omenjeno koledarjevo razdelitev. Prihodnje leto se bodo vršila v okrilju Društva narodov posvetovanja vseh cerkva glede spremembe. Katoliška Cerkva je izjavila, da bo dala svoj tozadevni odgovor do leta 1932. Sprememba koledarja bi naj bila uveljavljena s 1. januarjem 1934.

Prevrat na Španskem. Vlada generala Berenguerja je dala Španiji po dolgem času zopet volitve. Koj začetkom volilnega boja se je republikansko gibanje tolikanj razširilo, da je general Berenguer odstopil s celo vlado in je kralj ostavko tudi sprejel. S kraljevim odlokom so bile odgodene za 1. marec razpisane parlamentarne volitve.

Odziv Rusije in Turčije na poziv Društva narodov. Na zadnjem zasedanju Društva narodov je bil govor o organizaciji Združenih evropskih držav po načrtu francoskega zunanjega ministra Brianda. Ob tej priliki je bil sprejet predlog, da se na posvetovanja glede osnovanja evropske zveze povabita tudi Rusija ter Turčija. Obe vladi sta se odzvali povabilu k sodelovanju v ženevski evropski komisiji.

Snuje se zveza vseh arabskih držav pod angleško nadvlado.

Ali že imam

kmečki koledar?

Rimsko romanje o 40-letnici papeževe okrožnice.

Letos poteče 40 let, kar je izdal papež Leon XIII. svojo znamenito okrožnico o socialnem vprašanju. Iz te okrožnice so črpali ter še vedno črpajo svoja načela tisti, ki hočejo socialno vprašanje (vprašanje delavca, obrtnika, kmeta itd.) rešiti na krščanski podlagi. Ta okrožnica, ki ima naslov »Rerum novarum«, tako se namreč začne, je nekak evangelij za kršč. socializem. Zato se bo 40letnica te okrožnice letos meseca maja v Rimu slovesno obhajala. V to svrho bodo zastopniki katoliških delodajalcev in delavcev od od vseh strani priredili romanje v Rim. Tega romanja se bodo mogli udeležiti samo takšni socialni delavci, ki z besedami in življenjem izpovedujejo kršč. načela, zlasti tisti, ki so člani kršč. socialnih zvez in društev. Prihod v Rim bo v torek, 12. maja t. l. Dne 14. maja, to je na praznik Kristusovega vnebohoda, bo sv. maša v lateranski baziliki, kjer je grob papeža Leona XIII. Po sv. maši bodo člani odbora položili venec na grob papežev in tudi na spomenik katoliškega delavca, ki je bil l. 1904 postavljen pri lateranski cerkvi. Nato se bo odkrila spominska plošča za to slovesnost. Dne 15. maja bo sv. maša v cerkvi sv. Petra, ki jo bo daroval papež Pij XI. Popoldne istega dne bo sprejem pri Sv. Očetu. Pri tej priliki bo Sv. Očetu izročena skupna spomenica, podpisana od vseh navzočih zastopnikov raznih organizacij. Tisti, ki se bodo udeležili tega romanja, bodo imeli na italijanskih železnicah 50% popust, ako potujejo v skupinah najmanj 5 ljudi. Ta popust velja od 7. do vštetega 22. maja t. l. Osrednji odbor v Rimu bo izdal posebno romarsko karto, ki bo stala 10 lir in s katero se bode treba izkazati na železnici za 50% popust ter se bo tudi dosegla znižana vstopnina pri ogledovanju raznih znamenitosti. Osrednji odbor tudi želi, naj posamezne katoliške socialne organizacije, ki se bodo udeležile tega romanja, vpošljejo do 20. marca svoje spomenice, ki se bodo 25. marca izročile Sv. Očetu. V teh spomenicah se naj pove, kakšen vpliv je imela okrožnica Leona XIII. na naše zakonodavstvo, pregled vseh katoliških socialnih organizacij in podjetij, današnje zakonodavstvo, današnji položaj socialnega gibanja in uspehi katoliških organizacij na socialnem polju. Za vse slovenske katoliške strokovne organizacije se bo menda sestavila skupna spomenica.

Papež je govoril celemu svetu po radiju. Dne 12. februarja ob 16.30 je med zvoki fanfar svoje garde došel Sveti Oče na trg pred vatikansko radio postajo. Najprej si je ogledal strojnico od lajne postaje in ostale prostore ter na-

prave, ki so bile zgrajene po najnovejših izkustvih. Po pozdravu predstojnika radio postaje in njenega zgraditelja Marconija je papež v oddajni dvorani pritisnil na avtomatično glavno stikalo ter s tem otvoril obratovanje vatikanske radio postaje »HVI«. Prvi se je po novi oddajni postaji oglasil grof Marconi, ki je v italijanskem, francoskem in angleškem jeziku sporočil, da bo v nekaj trenutkih spregovoril po radiu Sveti Oče vernikom vsega sveta. Točno ob 16.45 po srednjeevropskem času je stopil papež Pij XI. sam pred pozlačeni mikrofoni ter prečital v latinskem jeziku svojo poslanico, namenjeno vsemu svetu. Prve besede je papež posvetil Bogu: »Čast Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Čast Bogu, ki je dal ljudem tako moč, da gredo njihove besede do vseh mej sveta.« Naslednje besede je Sveti Oče naslovil na kardinale in patrijarhe ter na vse visoke zastopnike Cerkve s prošnjo, naj ostanejo zvesti svojim nalogam, ker so poklicani za pastirje. V besedah, naslovljenih na vladajoče poglavarje držav, je papež dejal, naj vladajo pravično in v krščanski ljubezni v korist in ne v pogubo ter naj vedno mislijo na to, da bodo morali pred Bogom dajati račun za svoje vladanje. Podanike je pozval k ubogljivosti, bogate h krščanski ljubezni in revne k poštenosti in potrpežljivosti. Delavce je prosil, naj živijo v bratstvu, v prijateljskih zvezah in v medsebojni podpori ter naj skušajo doseči samo to, kar je pravično. Delodajalce je papež opomnil, naj ne odrekajo delavcem onega, kar jim po pravici gre in naj ne gledajo samo na korist posameznika, temveč na korist vseh. Nato je Sveti Oče nadaljeval: »Do zadnjih v vrsti, a do prvih v ljubezni našega srca n. j gre naša beseda do vseh onih, ki trpijo v boleznih in bolešči, v žalosti in v neugodnih prilikah, zlasti do vas, ki trpite zaradi sovražnikov Boga in zaradi sovražnikov človeške družbe. Ko vas blagoslovimo z našo molitvijo ter prosimo za vas pomoči, priporočamo vsem krščansko ljubezen v imenu Kristusa, čigar namestnik smo.« Z besedami: »Pridite vsi, ki ste trudni in žalostni, da vas bomo potolažili«, je papež podelil svoj blagoslov vsemu svetu. Papežev govor so razločno čuli po radiju v Ljubljani ter Mariboru.

Mednarodni evharistični kongres v Dublinu na Irskem. Datum za prihodnji mednarodni evharistični kongres v Dublinu je določen na 22. do 26. junija 1932. Po vsej Irski se je že vršilo pobiranje prostovoljnih prispevkov za potroške kongresa. Ali je bila nabrana zaželjena svota 80.000 funtov šterlingov, še ni ugotovljeno. Svoto rabi kongresni odbor za preskrbo stanovanj za udeležence kongresa.

★

Roparski umor župnika.

V petek dne 13. februarja v zasneženi noči je postal žrtev roparskega umora nad 70letni gospod župnik v Mengšu na Kranjskem Franc Kušar. Zločinec se je utihotapil zvečer v žup-

nišče in se skril na podstrešje. Gospod župnik se je podal po večerji od svojih sester v pisarno, a ropar je že bil tedaj zaposlen z odpiranjem omar. Ropot je vzbudil župnikovo pozornost, da je šel pogledat v spalnico. Tukaj sta se najbrž srečala s tolovajem, ki je skočil iz spalne sobe v pisarno, a so bila vrata zaprta. Gotovo je tudi župnika prenetilo srečanje s poznim neznancem, ki je gospoda, oviran na pobegu, udaril najprej po glavi, nato ga še pa sunil z žepnim nožem pod brado in v vrat. Na smrt ranjeni župnik se je takoj zgrudil in obležal nrtrev v lastni krvi. Pri pogledu na mrtvo žrtev se je zločinec predvsem umil v skledi za umivanje in nato pa prebrskal vse predale pisalne mize. V pisalni mizi je našel ključ od blagajne, kjer je hranil gospod župnik denar za razne namene. Polastil se je po izpovedi domačih 10 do 11 tisoč Din in odšel pri vratih župnikove spalne sobe v vežo, v vežnih vratih je tičal ključ in torej pobeg v zasneženo noč ni bil težak.

Sled za zločincem.

Roparski zločinec je odložil po krvavem poslu iz svojega žepa na župnikovo postelj košček trdega kruha in stročnico od cigarete »Sava«. Obleka zločinčeva je morala biti vsa okrvavljena, ker je poznati kljub umivanju rok krvave madeže na podbojih vrat in na drugih predmetih v sobah. Ključe od blagajne so našli v umivalniku. Od 3 s krvjo prepojenih obrisač je bila ena položena na vrat zaklanega g. župnika. Po pobegu iz župnišča je zapustil roparski ubijalec v snegu krvave madeže, ki so se izubili še le po prestopu na glavno cesto.

Umorjeni gospod župnik je pastiroval že na občo zadovoljnost 30 let v Mengšu, kjer se je poleg dušeskrbja brugal za gospodarski povzdig zaupane mu župnije. Rojen je bil leta 1860 v Retečah pri Škofji Loki in je bil brat ljubljanskega vseučilišnega profesorja dr. Valentina Kušarja.

Strašen umor, ki je pretresel celo Slovenijo, sta odkrili župnikovi sestri drugo jutro. Od sester poklicani cerkovnik je pozval orožnike, ki so začeli zločinca zasledovati po sveže okrvavljeni sledi.

★

Zagrebski nadškof dr. Bauer je slavil dne 11. februarja 75letnico.

70letni je slavil v Pragi tamošnji vseučilišni profesor g. dr. Mat. Murko, ki je rodom iz Drstelje v župniji Sv. Urban pri Ptujju. Bor ohrani znamenitega in priznanega slovenskega učenjaka še čilega in zdravega!

60letnica delavnega gospoda župnika. V Št. Ilju v Šaleški dolini je slavil 60letnico vsestransko delavni ter zaslužni gospod duhovni svetnik Franc Schreiner. Neustrašenemu, marljivemu

in dolgoletnemu sotrudniku kliče tudi »Slovenski Gospodar«: Še na mnoga leta v delu za cerkev ter narod!

Počastitev slovenske pesmi z najvišje strani. Glasbena Matica iz Maribora je priredila minuli teden v Beogradu tri koncerte, ki so želi popolen uspeh. Prireditve se je udeležil celo Nj. Vel. kralj, predsednik vlade, vojni minister, prosvetni ter praprosodni. Na prisotno občinstvo je napravil najboljši utis obisk kralja, ki je s svojo prisotnostjo izredno počastil slovensko pesem.

Župnija Šmartno pri Slovenjgradcu je razpisana do dne 23. marca.

Razpisana je župnija Zabukovje do dne 20. marca t. l.

Da bi otel psa, sam smrtno ponesrečil. Mariborski potnik Franc Klemše je hotel rešiti psička, ki je bil v nevarnosti, da bi ga avtomobil povozil. Pri teku za psom se je preveč približal avtomobilu, ki mu je prebil lobanjo in zdrobil nos. Težko poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico in izte v Gradec, kjer je umrl minuli četrtek. Psička je zdrobil avto le nogo, katero mu je uravnal živinozdravnik.

Kaj je za »Delavsko politiko« zabavno? Ko smo v zadnji številki našega lista omenili, da katoliška Cerkev prepoveduje cerkveni pogreb za tiste, ki se po svoji volji dajo po smrti sežgati, smatra »Delavska politika«, da smo to zapisali ljudstvu v zabavo. Potemtakem je za gospode okoli »Del. politike« zabavno, ako Cerkev da kakšno zapoved, odnosno prepoved. Da takšna izjava postavlja »kristjane«, ki se zbirajo okoli tega lista, v čudno luč, bodi le mimogrede omenjeno. Nakratko bodi tudi poudarjeno, da ta list v istem »zabavnem« tonu piše o pokopališču kot »božji njivi«. V takšnem tonu dela »Delavska politika« propagando za sežiganje mrličev ter s tem dokazuje, kakšnemu namenu bi naj služilo vpepeljevanje mrličev in društvo »Ogenj«, ki je bilo v Mariboru ustanovljeno. Ko so za časa francoske revolucije hoteli vpeljati sežiganje mrličev, se je to zgodilo iz sovraštva zoper krščanstvo. To je zgodovinsko dejstvo. Ravno tako je dejstvo, da agitaciji za sežiganje mrtvih človeških teles načeljuje protikrščansko framacsonstvo ter da mu pri tem poslu jako vneto pomaga socialna demokracija. Ali je ta ugotovitev za gospode pri »Delavski politiki« tudi zabavna? Mislim, da za vse izmed onih, ki so v odboru mariborskega mrtvecesežigalnega »Ognja«, ta ugotovitev ne bo zabavna, osobito ako jo bo javnost vzela kot merilo svojega ravnanja napram njim. Za siromašne delavce pa bi ne bilo »zabavno«, marveč »poučno«, ako bi jim »Delavska politika« povedala, kakšne koristi bi imel ubogi delavski trpin od tega, ako mu po smrti sežgejo telo?!

Vlom je bil izvršen v prvi polovici minulega tedna v materialno skladišče mariborske stavbene tvrdke Šlajmer in Jelenc.

Obesil se je. Na Pobrežju pri Mariboru so našli po 14 dneh obešenega 50-letnega slugo Ivana Marka.

Obesil se je v Mariboru na podstrešju 15letni kolarski vajenec Jakob Kvas.

Z gnojnimi vilami je razparal trebuh v Rošpohu pri Mariboru 22letni čevljarški pomočnik Franc Pogorelec posestniškemu sinu Ivanu Hauptman. Težko poškodovanega so prepeljali v marib. bolnico.

Iz bolnice k poroki. V Reki na Poh. se je nameraval tamošnji trgovec Ant. Lebe poročiti s hčerko pekovskega mojstra Faleža v Hočah pri Mariboru. V noči pred poroko pa je postal žrtev podivjanega nožnega napada in dobil dva zabodljaja, da je moral si poiskati pomoč v mariborski bolnici. Po izvršeni operaciji so ga prepeljali na dom, kjer se je vršila poroka. Napadalce so seve zaprli.

Vlom v cerkev. V sredo dne 11. febr. je bilo vlomljeno v minoritsko cerkev v Ptuj. Uzmovič je izpraznil pušice in se srečno izmuznil iz cerkve.

Zdravstvena (higijenska) razstava se vrši v Ptuj s predavanji v mešč. šoli od 15. do 22. februarja. Predavanja bodo pojasnjevale skioptične slike ter filmi. Razstava bo dnevno odprta od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne. Meščani in okoličani naj obiščejo razstavo in tudi predavanja.

S koli so ga obdelali. Pri Sv. Florijanu pri Rogatcu so napadli pred krčmo Roze Drogenikove 3 vinjeni fantje 32letnega delavca Antona Janžeka s koli in ga poškodovali po celem telesu.

Mrtve se je zgrudil. V Celju na cesti proti Zavodni pod železniškim mostom je zadela srčna kap 53letnega upokojenega rudarja Franca Prevolnik.

Celjski mestni avtobusni promet je začel dne 12. februarja zopet obratovati po dosedanjem voznom redu na progi: Podsreda—Kozje—Celje. Odhod izpred kolodvora v Celju ob 17. uri.

Požar. V Kasazah pri Liboju (Celje) je izbruhnil požar na podstrešju enonadstropnega pisarniškega in skladišnega poslopja. Delavci so pogasili sami ogenj in znaša škoda le 4000 Din.

Nad 100 let stara najdena opekarna. Škorja Jožef, posestnik v Ojstru štev. 29, občina Marija Gradec pri Laškem, po domače Bence, je pred kratkim podrl oreh, ki je imel na panju 50 cm. Kot skrben gospodar ni mogel gledati tega panja, da bi zagnil in mu škodo delal na travniku; začel ga je izkopavati pri koreninah. Ko pride bolj globoko, se naenkrat odpre velika luknja in ko bolj natančno pogleda v luknjo, vidi popolnoma celo in nedotaknjeno opekarno, kjer je še precej dobre opeke. Ker je bil oreh star gotovo 100 let, je opekarna pod orehom še starejša. Opeka je bila jako čedno zložena, vse delo je bilo nedotaknjeno in vestno opravljeno.

Kaj vse krađejo danes ljudje? Rudar Ferdinand Lapornik se je pred kratkim vozil iz šiheta iz Hudejame. Ko je prišel v Lahomno do Starčevega križa, je tamkaj odložil kolo. Mimo pride neka oseba iz Št. Petra, občina Sv. Rupert, pa ji pride jako nespametna misel, da bi se naučila voziti na tujem kolesu; in haid kolo v roke in ga pelje

na svoj dom. To pa je videl neopazovalec ter si osebo zapomnil. Ko Lapornik zapazi, da bo moral peš nadaljevati svojo pot, je bil umevno zlovoljen. Zadevo je preiskalo orožništvo in ugotovilo, da se nahaja pri tej osebi kolo. Bilo je razdjano in številke kolesa so bile popolnoma ostrgane. Ko je vprašal mož postave to osebo, zakaj da je kolo vzela, je rekla da iz usmiljenja, številke pa je zato opilila, ker so na kolesu nepotrebne, češ, da se lahko vozi s kolesom ravno tako ako nima številke. — Zglasil se je tudi gospod Janez Zalokar, po domače Falentič, kmet, Harje št. 21, ter tožil, da mu je v noči na Svečnico vzel nekdo dve kolesi iz skraj novega voza izpod kozolca. Gospod Zalokar prosi dotičnega, ki je kolesa vzel, naj se čimprej zgasi po dnevu pri njem, da mu še ostali dve kolesi izroči, ker z dvema ne more voziti. —

Rokodelci na kmetih. Na zborovanju Kmetske zveze v Laškem je bila sprejeta tale resolucija: Izdeluje se nov obrtniški zakon. Po predloženem načrtu bi morali vsi neizučeni rokodelci na kmetih prenehati z delom. Kmetje pa imamo premajhne dohodke, da bi za vsako delo poklicali izučenega mojstra. Na kmetih imamo mnogo takega dela, popravila itd., da nam ga lahko izvrši kak dninar ali pa neizučen roko delec. Kdor pa ima kako novo važnejše delo, pa itak strokovnjaka poišče. Kam pa hočemo s pohabljenimi in starimi rokodelci, ki so si dosedaj še z raznim delom za silo služili svoj kruh? Živne more nikdo v zemljo. Če ne bo smel delati in ne bo mogel nič več zaslužiti, od česa pa naj živi? Naj bi se v novem obrtniškem zakonu upoštevale upravičene želje kmetov, osobito v sedanjih težkih časih!

Požigalčeva roka na delu. Peklensko hudobna požigalčeva roka je na delu krog Šmarja na Dolenjskem. V okolico Borovnice na Kranjskem je naslovil požigalec dopisnice na več posestnikov, katerim se hoče ošvetiti z rdečim petelinom.

Požar je uničil dne 12. februarja na večer krasno gospodarsko poslopje posestnika in krčmarja Franca Grada v vasi Zgornji Kašelj pri Vevčah na Kranjskem. Škoda znaša 300.000 Din in je zavarovalnina ne bo krila. Obstaja sum na požig.

Roparski napadalec v rokah pravice. Posestnik Franc Levičar iz vasi Čretež se je vračal že pozno iz kupčijskih poslov iz Krškega ob Savi proti eno uro oddaljenemu domu. Sledil mu je neznanec, ki mu je izmaknil na samotnem gozdnem kraju nasilnim potom denarnico in nobegnul njo proti Krškem. Orožniki so roparskega napadalca kmalu izsledili in našli celo izpraznjeno listnico, ki je bila v stranišču.

Francozi bodo zgradili moderno lajedelnico v Splitu.

Svetovni zračni promet v pripravi. Med mnogimi evropskimi in ameriškanskimi zračnimi družbami, med temi tudi z »Good Year Corporation« in s Zeppelin družbo v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru, je sklenjena pogodba, po kateri bo vzpostavljen mednarodni zračni promet na čisto novi

**Papež odvarja vatikansko radijo postajo. Obširno poročilo o otvoritvi vati-
kanske radijo postaje ima današnji »Gospodar« pod zaglavljem »Iz katoliš-
kega sveta«.**

podlagi. S sodelovanjem ameri-
skih bank je bil izdelan načrt za dobo
treh let, ki bo ustvaril več poletnih črt
med Evropo ter Ameriko. Pred vsem
bode predana prometu črta: London—
Newyork. Pri omenjenih predpripra-
vah je sodelovala tudi japonska druž-
ba, ki bo oskrbela zračni promet med
Ameriko in Japonsko. Dr. Eckener, vo-
dja Zeppelinove družbe, se bo podal to
leto v južno Ameriko, da bo preštudi-
ral možnost zračnega prometa med Ev-
ropo ter južno Ameriko.

**Srčna kap jo je zadela pri pogledu
na požar.** V Brezovici pri Murski So-
boti je izbruhnil požar v Toplakovem
kozolcu. Ljudje so pritekli gledat in
med temi je bila tudi stara sosedka, ka-
tero je pogled na požar tako presunil,
da se je zgrudila mrtva, ker jo je za-
dela srčna kap.

Jezero smrti. Na italijanskem otoku
Sicilija, 25 km od Calla Girone, leži v
dolini neznatno jezerce. Krog in krog
jezera je pokrajina mrtva ter prazna.
Ob obali jezera ne raste nobena rast-
lina. V pustino se ne upa ne človek
in ne žival. Ondotno prebivalstvo sicer
pozna dobro jezero smrti, vendar se
mu približa zelo redko in se mu naj-
rajši ogne. V starih časih je stal tam-
kaj tempelj, ki je bil posvečen bogu
Jupitru. K jezeru so pripeljali na smrt
obsojene. Ponudili so jim čašo vode iz
jezera. Kmalu za tem, ko je obsojeni
izpil vodo, je umrl. Voda je imela gro-
zen učinek. Od tega so minula tisoč-
letja in sedaj se je še le posrečilo zna-
nosti, da je razvozljala uganko. Iz dna
jezera vreta navzgor dva vreca z og-
ljikovo kislino in vsebujeta tudi stru-
pene pline. Pod vplivom strupenih pli-
nov se zaduši človek ter žival. Pred
kratkem je izkopal kmet, ki biva v bli-
žini jezera, studenec. V globočini 12 m
je začelo vreti iz zemlje namesto vode
olja. Kmet dobiva dnevno 15 l olja. Za
najdbo olja se zelo zanima italijanska
vlada, ki natančno preiskuje okolico
jezera.

Velikanska rudarska nesreča. Dne
8. februarja je nastala v rudniku blizu
Fušina v Mandžuriji silna eksplozija,
ki je odrezala od zunanjega sveta 3000
delavcev.

Zabranjeno žvižganje na ulici. Da bi
se zmanjšal nemir na ulici, izdala je
budimpeštanska policija naredbo, ko-
ja prepoveduje žvižganje na ulici. Po-
sebne točke so naperjene proti usluž-
bencem, ki bi se v tem pregrešili. Preti
se s kaznijo ne samo njim nego tudi
njihovim delodajalcem. Bol-li nemara
prepovedano istomerno tudi vrabcem
cvrčati na ulici?

Štiri milijone za eno sliko. V Kanu
na Francoskem se nahaja ena neobi-
čajno dragocena slika. Pred vojno so
ponujali poldrugi milijon za to sliko.
Občinski muzej pa je za to ceno ni dal.
Sedaj se je med tem oglašil nov ku-
pec, neki ameriški milijonar, koji nudi
za sliko štiri milijone. Občinstvo Kana
je odbilo tudi to ponudbo. Imenovana
slika »Marija z detetom« je bila last do
leta 1844 kardinala Feša. Na neki lici-
tacji potem jo je kupilo mesto Kan za
svoj muzej.

Ameriški kapital v inozemstvu. Se-
kretar ministrstva trgovine g. Lamont
je izjavil te dni, da so industrijalci Z-
edinjenih ameriških držav investirali v
razna industrijska podjetja v inozem-
stvu 1.355.000.000 dolarjev.

Batine je upeljala severnoameriška
država Louisiana. Najvišja kazen je
določena na 20 udarcev.

Dežela brez služinčadi je Avstralija.
Na 7.7 milijonov kvadratnih kilomet-
rov živi približno 6 milijonov prebival-
cev in od teh je 100.000 domačinov, ki
so zaposleni v vseh mogočih poklicih,
le hlapec ali dekla ni nobeden. Pet še-
stink prebivalstva Avstralije je Evro-
pejcev: Angležev ter Nemcev, ki oprav-
ljajo vsa domača ter hišna opravila sa-
mi. V Avstraliji ni nobene razlike med
ministri, tajniki ter nižjimi nastavl-
jenci. Žene ter hčerke skrbijo za go-
spodinjstvo: perejo perilo, kuhajo, no-
sijo na mizo ter pospravljajo. Mnogo-

krat pomagajo pri gospodinjstvu v Av-
straliji tudi moške roke. Nikdo se ne
čudi, ako je moški v kuhinji ravnota-
ko podkovan kakor za pisarno.

Čebula kot vremenski prerok. Na
Burgundskem v Franciji uporabljajo
koščke čebule kot vremenske preroke.
Na sveto noč razrežejo tamkaj 6 čbul
na polovico. 12 čebulnih polovic pred-
stavlja 12 mesecev v letu. Na vsako
polovico potrosijo omenjeno noč neko-
liko soli. Na nekaterih koščkih se raz-
topi sol takoj, na drugih pa sploh o-
stane nespremenjena. One polovice če-
bule, ki so sol raztopile, predstavljajo
mokrotne mesece, ostale pa preroku-
jejo suho ter solnčno vreme.

Padalo v službi znanosti. Pred krat-
kem so se lotili letalci raziskovanja
džungel po Osrednji Ameriki. Z višine
so fotografirali in zaznamovali na kar-
ti mnogo doslej neznanih pokrajin, ki
so polne znamenitih razvalin. Po vr-
nitvi letalcev se je odločil ameriški
starinoslovski zavod za opremo eks-
pedicije, ki bi se naj prerila skozi pra-
gozde Osrednje Amerike. Med pripra-
vami za ekspedicijo je poskusil ameri-
kanski letalec, kapitan Long, da bi do-
segel hitrejšje zapuščene razvaline, ki
so bile pred stoletji kulturna središča
Maya Indijancev. Kapitan Long je le-
tel v Yucatan pokrajino, kjer se naha-
jajo z višine odkrite razvaline, in se je
spustil tamkaj na zemljo s pomočjo
padala. Prehrano, orodje in pripomoč-
ke za razkopavanje mu je spustil z dru-
gim padalom na zemljo kapitanov pi-
lot. Pilot, ki je popeljal kapitana na
odkazano mesto, se je vrnil in se bode
podal čez par tednov po raziskovalca.
Long upa, da bo med tem časom s po-
močjo domačinov pripravil prostor za
pristanek letala. Uspeh podjetja in živ-
ljenje raziskovalca sta odvisna od dej-
stva, če se bo spoprijateljil kapitan z
ondotnimi Indijanci. Ako mu ne bode
uspelo, da bi pripravil pristanišče za
letalo, se bo moral vrniti peš preko ne-
prodirnih pragozdov.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne
»Franz Josefove grenčice« neovirano lahko iz-
trebljenje črevesa, kar često učinkuje izvan-
redno dobrodejno na obolele organe. Ustvari-
telji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni
pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Jo-
sefove vode« ugotovili z lastnimi preiskavami.
»Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekar-
nah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 10

*

Slučaj.

Vratar francoskega mesta Orleans
je našel pred dnevi pred duri nezavest
nega moškega. Imel je ležečega za pi-
janega in je poklical policijo. Policija
je prepoznala v neznanu pobeglega
kaznjenca Janeza Celerierja.

Dne 29. januarja 1923 je utekel Cele-
rier iz Bagno v francoski Guyani v ju-
žni Ameriki. Moral bi bil odsedeti 10-
letno kazen radi tatvine, katero mu je
prisodilo sodišče v domovini na Fran-
coskem. Že v mladosti so ga vtaknili
radi izmikanja v poboljševalnico, od-
koder je pa pobegnil in se izučil za ko-
vača ter postal pošten obrtnik. Otvoril
je kovačnico v svoji rojstni vasi neda-
leč proč od španske meje. Poleg težke

obrti je rad sprejemal tihotapce s tobakom. Tihotapci so pustili pri njem lestvo, ki je bila rabljena pri večjem vplomu in ta pri njem najdeni predmet mu je nakopal kazen 10 let.

Predno so ga prepeljali kot kaznjenca iz Francije v Ameriko, je predrl v kaznilnici tri zide ter pobegnil. Izdala ga je oblasti neka sorodnica. Pridjalo so mu radi pobega k prejšnji kazni še 10 mesecev in je prišel z drugimi na več let obsojenimi v Guyano. Prebil je v koloniji za francoske kaznjence 3 leta. Še le po dveh ponesrečenih poskusih pobega mu je bila v tretje sreča mila. Čisto sam se je pretolkel skozi francosko, holandsko, angleško Guyano in skozi en del države Venezuela, torej 800 km daleč peš skozi pragozd in močvirja in še novrh v obleki kaznjence. V prostosti je bil čivji lovec, kavčuk farmer, slepi potnik na železnicah ter ladjah, dokler ga niso Zedinjene države kot potepuha iztirale v domovino. Na Francoskem se je preživljal nekaj let kot poljedelski delavec, dokler ga ni zanesel slučaj v Orleans, kjer ga je spravila pijanost oblasti v roke, čeravno zatrjuje še danes, da je bil obsojen po nedolžnem.

*

Konec pravde za posest otoka.

Te dni je bila zaključena potom razsodišča pravda, ki se je vlekla med Francijo ter Mehiko dobrih 22 let.

Italijanski poslanik v Parizu grof Manzoni se je oglasil pri francoskem zunanjem ministru Briandu in mu javil veselo vest: Italijanski kralj, ki je bil določen v sporu med Francijo ter Mehiko kot razsodnik, je po temeljitnem pregledu vseh listin prisodil sporni otok Clipperton končno veljavno Franciji.

Razsodba italijanskega kralja ima sledečo predzgodovino:

Majhen otok Clipperton se nahaja 1250 km oddaljen od zapadne obali Mehike. Otok je popolnoma pokrit s ptičjim blatom in predstavlja neizčrpno gnojilno vrednost. Otok je še tudi radi tega važen, ker pride v poštev kot pristanišče za zračni promet.

V sredini prejšnjega stoletja je predlagal francoski trgovec z orožjem francoski vladi, naj zasede otok in da njemu dovoljenje, da bo razprodajal po svetu ptičje blato kot najboljšo gnojilno sredstvo. In res, dne 17. novembra 1858 je vzela francoska bojna ladja otok Clipperton v posest Francije.

Pozneje so prišli na otok državljani ameriških Zedinjenih držav, ki so razobesili amerikansko zastavo. Radi tega se je Francija pritožila, Zedinjene države so priznale Francozom pravico do otoka.

Med tem je bila poslala tudi Mehika svojo bojno ladjo, ki je za njo zasedla otok.

Po dolgem prerekanju sem in tja sta se zedinili Francija ter Mehika, naj razsodi italijanski kralj glede pravo-močne posesti spornega otoka.

*

Pismo o Koledarju Kmetijske zveze.

Prejel sem v svoje pravo veselje krasen žepni koledar in reči moram, da je po svoji vsebini neprecenljiv in potreben v današnjem času vsakemu kmetu in delavcu. In zadovoljen je lahko vsakdo, da za tako mali denar dobi toliko razne tvarine. Pošljite mi še nekaj izvodov, da jih drugim prodam. — Fran Feldin, Zagrad št. 92, p. Celje.

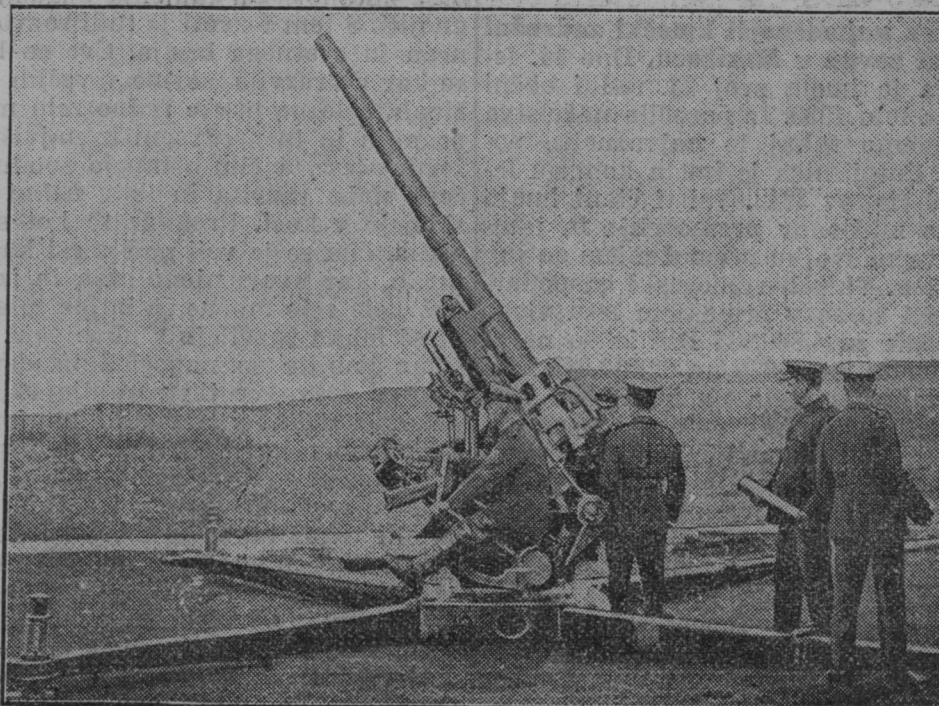
Rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe določen do dne 1. marca t.l. Vsmislu družbenih pravil se je letos določil rok za vplačanje članarine Kmetijske družbe v Ljubljani za leto 1931 do dne 1. marca t. l.

Prijava prodaje vina. Opozarjamo vinogradnike na člen 103, točka 5 in 6 trošarinskega pravilnika (»Službeni list dravske banovine« z dne 16. oktobra 1930), ki dopušča, da prijavi vinogradnik prodajo vina, ako ni v občini finančne kontrole, pri občini. Nekateri so hodili po kontrolne liste k finančni kontroli, ki je bila po več ur oddaljena. S tem je bila združena izguba časa in stroški. Naj se torej vinogradniki poslužijo te določbe, ki pomenja zanje znatno olajšavo!

Bodimo pravični pri presojanju naše bele štajerske živine! Ne vem odkod se je zadnja leta vsepovsod raznesla razvada, da se pri vsaki priliki na vso moč udriha po naši beli marijadvorski, štajerski živini. Na Štajerskem je bilo od nekdaj v navadi mirno stvarno delo, zato povzročajo neumestne, čeprav ne zlohotne kritike, ki vzbujajo pri naših mladih združnih organih malodušnost, vseeno začudenje. Začudenje pa toliko bolj, ker kritike niso v vsem utemeljene. Vsi vemo, da naša živina glede oblik ne zadovoljuje vedno. Marsikje, posebno v hribovitih legah, kjer se krmi še mnogo slame, so živali prazne. In mesarji pravijo, da se naša ži-

vina slabo kolje. Imamo pa tudi posestnike v našem okolišu, ki za skrbno vzrejo in s primernim krmljenjem glede oblik ne vzreajo nič slabšega blaga, kakor v vsakem drugem okolišu. Glede mlečnosti pa lahko rečemo, da je pri vseh avtohtonih štajerskih govejih pasmah naše belo marijadvorsko govedo na prvem mestu. Tako se je pri vpisovanju krav v rodovnik slovenjegraške zadruge ugotovilo, da je marsikje v našem okolišu dobiti krave z nad 20 litri mleka na dan. Posestnik Rotovnik, po domače Fancet, v Pamečah pa ima med svojimi šestimi marijadvorskimi kravami živali, pri katerih se je uradno ugotovilo, da dajo po telu 30 litrov mleka dnevno. Takih posestnikov, s tako odličnimi marijadvorski živalmi, pa je v našem okolišu še nekaj. Seveda so ti posestniki ohranili in obdržali svoje izborna blago samo vsled tega, ker so vedno skrbno odbirali in dobrih molznic in njihovega zaroda niso oddali iz hleva. Glede istinitosti navedenih podatkov se more vsakdo prepričati in bo imela letos zadruga na razpolago tudi tostvarne pisemne podatke.

Ustanovni občni zbor podružnice Razvanje pri Mariboru Kmetijske družbe. V nedeljo dne 8. t. m. se je vršil ob zelo obilni udeležbi kmetovalcev iz Razvanja in sosednih krajev ustanovni občni zbor podružnice Kmetijske družbe. K podružnici je pristopilo takoj nad 35 članov. Načelnikom podružnice je bil izvoljen gospod Trinko Peter. Tudi ostali odbor je izbran iz najboljših mož, ki jamčijo za uspešno delovanje podružnice. — Novak Ivan, priznan kokošje-rejec in znan še preko mej ožje naše domovine, je bil izvoljen v odbor Društva perutninarjev za dravsko banovino. Imenovani je tudi soustanovitelj gasilnega društva v Razvanju in še danes njegov delujoči član. Pri podružnici Kmetijske družbe zavzema mesto blagajnika. Povsod, kjer je treba delavnih in požrtvovalnih moči, tam najde mo vedno veselega in postrežljivega g. Novaka zraven, ki pomoči pač nikomur ne odkloni.

Najnovejši angleški top kot obramba proti aeroplanom.

Elektrika iz solnčnih žarkov. Nemcu Brunu Lange, ki je star 28 let in deluje na zavodu cesarja Viljema v Berlinu, se je posrečila iznajdba: naravnost iz solnčnih žarkov pridobivati električno moč. Iznajdba je pravcato Kolumbovo jajce in zgleda tako-le: Lang je vzel tanko ploščo iz bakra, katero je prevlekel z bakrenim oksidom. Na ploščo sta pritrjeni dve žici. Kakor hitro pade na ploščo solnčni žarek, se porodi v žicah dovolj toka, da zažari žarnica, ali da se požene v obrat majhen motor. Langu se je posrečilo, da se je s pomočjo solnčnih žarkov stalno vrtel motor od pol Volta napetosti. Čim večja je bakrena plošča, tem močnejši je tok. Ako se bo navedena priprosta iznajdba res obnesla, bo pomenila popolen preobrat na polju cenega pridobivanja električne sile.

Amerika zalagateljica Rusije. Ameriške Združene države si prizadevajo, da bi si osvojile ruski trg, katerega je doslej obvladovala Nemčija. Amerikanci se borijo uspešno. V minulemu letu je ameriški uvoz v Rusijo prvič prekosil nemškega. Po poročilih o ruskem gospodarskem letu 1929-1930 (oktober-september) so dvignile Združene države svoj uvoz od 153 na 280 milijonov rubljev, torej za dobrih 83 procentov. Nemški uvoz je sicer tudi narastel, vendar daleč ne tako, kakor ameriški. Dvignil se je od 188 na 234 milijonov rubljev, torej le za 24%. Zanimivi so tudi podatki glede splošne ruske zunanje trgovine. Znašal je uvoz 2,07 milijard rubljev napram 1,71 milijard eno leto poprej. Ruski izvoz je narastel od 0,87 na 1,0 milijard in uvoz od 0,83 na 1,06 milijard rubljev.

Deske, štuke, štafelne, late, lepe krajnike in vinogradno kolje prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

*

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

(na voglu Gosposke ulice in Ulice 10. oktobra, nasproti kavarne »Central«.)

ja danes **najmočnejši kmečki zadružni denarni zavod v Mariboru.** Dne 14. februarja je imela svoj 23. redni občni zbor za leto 1930. Iz poročila načelstva posnamemo tukaj le najvažnejše podatke. Posojilnica je imela koncem leta 1930 članov 3242. Vsi ti člani imajo več sto milijonov premoženja in jamčijo z vsem svojim premoženjem za varnost vlog. Vkljub velikanski gospodarski krizi so se v preteklem letu vloge pomnožile za 4,866.984 Din in so narasle koncem leta 1930 na 62,911.285 Din. Posojila so narasla na 50,970.898 Din, kar kaže, da so se ljudje v gospodarskih težavah radi obračali do posojilnice in iskali pomoči. Posojilnica je tudi celo leto brez presledka rada pomagala svojim članom in je dajala potrebnim in zanesljivim prošnjikom vedno posojila. Celokupni promet je znašal 302,463.488 Din. V dobrodelne namene je razdelila posojilnica za 94.000 Din podpor in je tako marsikomur v veliki stiski pomagala. V letu 1930 je umrl ustanovni član stolni prošt gospod dr. Matok, ki je zavod vodil od ustanovitve

do svoje smrti celih 23 let. Za njim je bil soglasno za načelnika izvoljen monsignor dr. Anton Jerovšek, tudi ustanovni član posojilnice in od prvih početkov član načelstva. Gospod dr. A. Jerovšek je s posojilnico zrastel in v delu za posojilnico osivel. On živi za posojilnico kot za svojega lastnega otroka in se raduje njenega vidnega napredka, zato pa so tudi vsi posojilniški krogi z velikim veseljem pozdravili njegovo izvolitev načelnikom zavoda. Naša iskrena želja je, da bi zavod pod novim načelnikom krepko napredoval v blagor ljudstva. Vsakomur pa Spodnještajersko ljudsko posojilnico odkritosrčno priporočamo! Kdor je v stiski, naj išče pri domačem zavodu pomoči, ki jo bo gotovo dobil. Kdor pa ima denar, naj ga z mirnim srcem zaupa temu zavodu in ga pri njem naloži. — **Kmečki denar naj se nalaga v Spodnještajerski ljudski posojilnici, da bo zopet kot posojilo pomagal kmečkemu ljudstvu v gospodarskih stiskah in težavah.**

*

Vpliv dušičnih gnojil na sadno drevje.

Rast, zdravje in rodovitnost sadnega drevja je odvisna od mnogih činiteljev. Med njimi zavzema prehrana najvažnejše mesto, ta pa sestoji iz več snovi, ki so vse važne za pravičen razvoj sadnega drevja ter za njegovo zdravje in rodovitnost. Tudi dušik je ena izmed snovi, ki bistveno sodločuje usodo drevesa in po njem tudi letino in njeno kakovost. Poglejmo nekoliko njegov vpliv! Dušik vpliva na drevo dobro in slabo. Zelo pospešuje rast, listi dobijo večjo in temnejšo barvo, plodovi so lepši, debelejši, gladkejši. Les je pri preobilnem gnojenju z dušikom nekam puhel, gobast; tak les pa je zato tudi zelo nežen in občutljiv tudi za pozebo. Na zunaj vidimo že na enoletnih mladikah, da stoje tudi očesa bolj na redko kot pa na mladikah dreves, ki rasto brez znatnejšega gnojenja z dušičnimi gnojili. S tem v zvezi je tudi razvoj lesnega in cvetnega brstja. Cvetno brstje se kar ne razvija, saj ne v večjih množinah, a lesno brstje redno zelo močno poganja in to predvsem iz najvišje ležečih očes, d čim ostanejo spodnja očesa slabo razvita in se v nekaj letih skrijejo v koži. Prebude se kot skrita očesa, čim se je veji nad očesi kaj pripetilo, kar kviri njeno rast, in iz njih požarejo zelo močne in bujne mladike, ki se lahko razvijejo v nove veje. Dušična gnojila so naposled usodepolna celo za drevo, če jih uporabljamo zlasti v tekoči obliki v preveliki meri in ob suši. Med taka gnojila štejemo v prvi vrsti gnojnico in stranišnik, ki kar spalita korenine sadnega drevja. Sadjar, ki uvidi tako raznovrstno delovanje dušika, je pač prisiljen razmišljati, kako bi mogel vpliv dušičnih gnojil na sadno drevje obrniti sebi v prid. In baš v pametnem gnojenju se pokaže, ali je sadjar tudi gospodar, ki zna računati. Začeti moramo seveda z mladim drevesom. Ako hočemo, da drevo čimprej doraste do one obsežnosti, ko nam bo

moglo roditi; z dušičnimi gnojili bode mo dosegli ta cilj. Če je kje gnojenje z dušikom na mestu, je pri mladem drevju, in sicer v spomladi in v manjših količinah tja do poletja, ko začne suša ustavljati koristno delovanje dušičnih gnojil in ko začne les zoreti. Za zorenje lesa nam suša zelo koristi, če bi ji ne sledilo tam v avgustu ali septembru deževje, ki pa navadno povzroči novo rast lesa. Pred vsem je to oni les, ki je najbolj nagnjen k pozebi, kajti tako-le drevo raste navadno prav v zimo in neredko ga zapade celo sneg, ko je še v najbujnejši rasti. F. D.

*

Vprašanja in odgovori.

Ali je moja viničarija zavarovana, ko imam plačanega »Slovenskega Gospodarja« na svoj dom enega in na viničarijo enega?

Odgovor:

Ako dobivate na hišno številko svoje viničarije tudi »Slovenskega Gospodarja« celoletno, je tudi vaša viničarija zavarovana za Din 1000. Načelo je namreč: Vsaka hiša, kamor prihaja »Slovenski Gospodar« na celoletno naročnino, je zavarovana za slučaj požara za Din 1000. Ako je plačal lastnik, dobi zavarovalnino lastnik. Ako je plačal naročnino najemnik, dobi zavarovalnino najemnik, če mu je res kaj pogorelo. Poznamo vinogradnike, ki so za vse svoje viničarije na svoj naslov naročili »Slovenskega Gospodarja«.

M. D. v D.

Imam dva prešiča, ki jih pitam, pa odkar sem jih začela bolj krmiti, začneta med vsako jedjo dojit, a sta prešiča, in to jima močno ovira, tako da se skoro nič ne redita. Prosim, kaj je vzrok temu in s čim bi se pomagalo?

Obrnite se na živinozdravnika, ki bode ugotovil vzrok in eventuelno zdravljenje prešičev. Najpreje pa prešiče predstavite v drug svinjak in jih poizkusite krmiti par dni s suhim, pijačo pa posehej.

R. P. v T. v.

Iz neke kupne pogodbe iz leta 1913 imam izplačati bratu 500 kron. Ali lahko izterjam to svoto od mene v današnji valuti?

Odgovor:

Če v pogodbi ni bilo o kakšni valutni spremembi govora, ste dolžni izplačati le označeni znesek 500 kron, to je 125 Din. — Ako pa je ta svota vaša dedščina, pa se oglasite na sodniji, kjer je zapuščinski oddelek, tam boste dobili navodila.

S. L. v št. V.

Imam domač mlin ob potoku, ki je meja med mojim in sosedovim posestvom. Mlin posejujem drugim za domačo potrebo, sosed mi pa to prepoveduje. Ali ima pravico za to?

Odgovor:

Z vašim mlinom lahko razpolagate kakor hočete, saj stoji na vaši zemlji. Sosed ima pravico zahtevati odškodnino, če se mu škoda dela. Ali imate obrt za izposojevanje ali ne, to sosedu nič ne briga, saj on ni nobena obrtna oblast.

K. L. v R.

Dimnikar zaračuna pri nas za ometanje štedilnikov in dimnikov več kakor drugod. Kako temu odpomoči?

Odgovor:

Primerjajte zaračunane svote z zadnjim od obrtne oblasti odobrenim dimnikarskim tarifom za vaš okoliš. Ako se ne vjemajo, prijavite dimnikarja z dokazi na obrtno oblast, to

je na srezko načelstvo, ki bo dimnikarja poklicala na odgovor.

R. L. v R.

Kako prepoditi kragulje, ki odnašajo kuretno izpred hiš?

Odgovor:

Te nesramne roparice se ne dajo preplašiti zlahka. Pomaga le dobro namerjen strel iz puške, ki jim upihne življenje in z njim tatinski roparski posel.

A. Z. v M.

Slišal sem, da rokodelci, ki nimajo obrti in ne delajo redno, ne plačajo pridobnine. Ali je to res?

Vsak, ki izvršuje eno ali drugo obrt, mora plačati davek, torej tudi Vi. Ako pa obrti nima prijavljene, je pa izvrševati ne sme. Nekateri si tako pomagajo, da najmejo takega obrtnika za hlapca, ki mora izvršiti popravila, kakor gospodar naroči. V tem slučaju pa mora imeti tak hlapec delavsko knjižnico.

M. Z. v T.

Napravil sem prijave na davčni urad, zdaj pa zahtevajo koleke. Ali sem jih dolžen plačati? — Ali se prav izračunali zgradarino?

Odgovor:

Glede kolkovanja ima davkarja prav, ker se mora vsaka vloga kolkovati. — Glede zgradarine pa Vam mi ne moremo dajati pojasnil, ker bi morali poprej pregledati spise pri davčni oblasti. Idite na davčno upravo, kjer boste vse potrebno zvedeli.

S. T., C. M., S. J. v R.

Ali morajo plačati starši z 9 ali več otroci davek na poslovni promet?

Odgovor:

Oproščenih so vseh neposrednih davkov. Davek na poslovni promet se pa ne smatra kot neposredni davek in ga bo torej treba plačati.

Davčno pojasnilo. Beograd, 11. febr. 1931. Novosadska trgovska zbornica se je obrnila na finančno ministristvo z vprašanjem, ali se na naša osvoboditev očetov z 9 otroci tudi na občinske davke. Dobila je pojasnilo, da so v smislu par. 9 davčnega zakona ti davčni obvezanci prosti samo pravnih in občinskih taks in vojnice, izvzemši davek za poslovni promet, ki se ne kmatra za neposredni davek. — »Slovenec«, 12. II. 1931.

M. G. R. L.

Na vprašanja brez podpisa ne odgovarjamo.

D. v Č.

Za klobase in salame preprodajati ali boljše rečeno nakupovati in prodajati morate ime. Odgovor:

Za Za klobase in salame preprodajati ali boljše rečeno nakupovati in prodajati, morate imeti obrtni list.

★

Gospodinjstva opravila v mesecu svečanu.

Pred vsem je končati Koline, dokler traja mraz. Boljše je klati teden ali 10 dni prej, čeprav bo ostalo par korenčkov piče in bo par kil mesa ter špeha manj, ker se ni bati, da bi se meso pokvarilo. Nasprotno pa imamo v toplem vremenu že precejšen riziko, ker pritisnejo muhe in drugi mrčes.

Čas je sedaj, da nasadimo prve kolkje, kjer se piščančki v zgodnji pomladi najboljše plačajo in imamo v zgodnjih kokoškah dobre zimske jajčarice.

Semenske zaloge je treba pregledati in manjkajoče priskrbeti. Kdor je spravil domača semena o pravem času, jih očistil in hranil v vrečicah v suhem in hladnem prostoru, bo imel lahko delo in malo izdatkov.

Proti koncu meseca, ko je v solčnih legah že kopno in odtajeno, pripravimo zemljo za prvo setev. Na plano že sejemo lahko špinačo, korenje, peteršilj, črni koren, čebulo, potaknemo čebulček in česenj, v zavarovanih legah tudi že sejemo solato berivko, rani grah in bob.

Sadike vrtnih jagod, katere smo presadili v jeseni, pregledamo, če jih morda ni vzdignil mraz. Pritisnemo jih v zemljo nazaj, ker bi se sicer rastline posušile.

Težko kaliva cvetlična semena (petonike, vrbene, nageljne), sejemo v zabojčke ali lončke, katere držimo v topli sobi. Mak in ostrožnik sejemo na

prostem, če je zemlja kopna in dovolj osušena.

Lepotično grmovje obrežemo. Jagodno sadje (ribezelj, kosmulje, maline) otrebimo.

Le dobro seme da dobro žetev!

Dobro seme je predpogoj za uspeh v vrtnarstvu.

Seme vsebuje vse lastnosti rastline, tako dobre kakor slabe. Vsled tega je v prvi vrsti paziti na to, da si naročimo semena od zanesljivih dobaviteljev, ki nas postrežejo s semeni zdravih in plodonosnih rastlin. Sejmo le semena rastlin, ki res uspevajo v dotičnem okraju. Ravnati se je po legi in kakovosti zemlje. Rastline ki zahteva lahko, suho zemljo, ne uspeva v težki in mokri grudi in obratno. Paziti je tudi na pravočasno setev. Napačno in brezuspešno je n. pr. sejati pomladansko rastlino v poznem poletju ali celo v jeseni.

Dobro seme mora biti plemensko čisto in visoko kalivno. Priporočljiva je le nabava tolikšne količine semena, kar se potrebuje za eno leto. Morebitne preostanke semen spravimo v papirnate ali še bolje v platnene vrečice. Le te označimo z vrsto semena in letnico, ter hranimo na suhem, pred miši varnem prostoru za poznejšo porabo. Večina vrtnih semen ostane kalivna po več let. Tri do štiri leta staro seme kumerce in buč je celo močnejše in plodnosnejše kakor enoletno. Vobče pa pomehava kalivnost od leta do leta.

Seme sledečih rastlin ostane kalilno let: kumerce 6 do 7, cvetača, rožni kupus, zelje, rdeče zelje, ohrovt, kolerabice, redkvica, rdeča pesa, rona, runkel, zimska redkev in bob 4 do 5 let, zalema, korenček, vrtna kreša in špinača 3 do 4 leta, čebula, pore, peteršilj, majoran, timijan, repa, paradižniki 2 do 3 leta, črni koren 1 do 2 leti.

Kalilni poskus.

Da se prepričamo o kalilni zmožnosti posameznih semen, napravimo kalilni poskus.

Januš Golec:

Guzaj.

8

Od kraja je na drevo privezani revež mislil, da podi lisica zajca, a stopinje so bile pretrde, mora biti človek, ki ga bo ubil ali rešil. In res — v polmraku se je zravnal pred njim sam vsegavedni in vsemogočni glavar — strašni ter neizprosni Guzaj. Nož je potegnil iz žepa, ga odprl in sedaj ga bo otel najhujših smrtnih muk z — zadnjim zabodljajem v srce. Gospodar čez roparsko življenje in smrt mu ni otipal srca, ampak stopil za bukev in ga oprostil z dvema urezoma bukovega križa. Ko so popustile vezi, se je zgrudil po tleh, omotica ga je objela vsled križanja in prestalega strahu pred dolgotrajnimi smrtnimi mukami. Rešitelj mu je priklical zavest z drgnjenjem po čelu in s par krepkimi požirki iz čutare. Zavedel se je, pogledal, govoriti ni mo-

gel. Položaj je spregledal glavar, ki se je nasmehnil dobrodušno, a se zopet namrdnil jezno z zagotovilom: »Sedaj boš znal, da jaz vidim ter vem vse. Prikrivanje napram meni od strani nevrednih članov je blaznost. Sam znaš, da si zaslužil smrt, katere predokus ti bo gomazel še nekaj časa po vseh udih. Ker si prvi na smrt obsojeni iz moje družbe, ti bom prizanesel pod pogojem in prisego, da boš izpolnil do pičice, kar ti bom sedajle naložil kot znak milosti ter usmiljenja.«

Na pred trenutki do onemoglosti ter na smrt obupanega so kapljale te besede kakor življenje ulivajoči balzam. Sedel je, podprl desnico z levico, dvignil tri prste in ponovil najsvetejšo roparsko prisego, da se bo pokoril poglavarju, če tudi mu zapove v takojšnjo in neizogibno — smrt!

Sigurne smrti oteti Bošte in Guzaj sta jedla ter pila in po obilnem okrepčanju je razodel nadtolovaj, za kaj ga je odločil in kako se mu mora izkazati hvaležnega za rešitev. Na dolgo

Vsak mesec

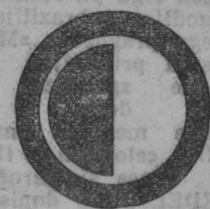
Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en velezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška 5

Na plitvi krožnik položimo moker pivnik. Od vsakega semena damo na pivnik 10 do 20 zrn, vsako skupino ločeno od druge. Čez krožnik položimo stekleno šipo ali poveznemo drug krožnik, ter pustimo stati v toplem prostoru, prav v miru, da se zrnca ne premaknejo. S prestano vodo napajamo od strani prav previdno pivnik toliko, da je vedno enokomerno vlažen. Po preteku 10 do 20 dni, včasih tudi že poprej seme skali in sedaj lahko ugotovimo kalilnost posameznih semen. Uporabili bomo le ono seme, pri kateremu so kalila vsa ali vsaj pretežna večina zrn.

Sirovi štrukeljčki v juhi.

Napravi iz 1 litra moke, 1 jajca in malo mlačne vode testo, soli in vdelaš ga dobro, da postane gladko in voljno. Pokritega pusti počivati vsaj pol ure na toplem. Nato testo razvaljaj in raztegni tako tanko, da lahko čitaš skozi testo iz podloženega časopisa. Testo namaži s sirovim nadevom, zavij in razreži zvitek na 4 prste široke koščke. Štrukeljčke previdno spusti v slani vreli krop. Pazi, da se ne primejo na dnu posode, odloči jih s kuhalnico. — Kuhaj jih počasi pol ure, med kuhanjem prideni drobno zrezanega drobnjaka ali peteršiljčka in če imaš nekaj smetane, tudi to. Kuhano jed zabeli z mastjo, v kateri si zarumenela pest belih kruhovih drobtin.

Suhi sirovi štrukeljčki.

Pripravi testo in nadev kakor zgoraj povedano. Zavij testo, počenši od ožje strani, tako, da je zvitek bolj debel. — Vzemi čisto servijeto ali platneno krpo. Namaži jo ob strani z mastjo tako na dolgo in široko, kakor je zvitek dolg in obsežen, položi in zavij štrukelj v krpo ter zaveži na obeh koncih s čistim trakom. Če je zvitek daljši, kakor za eno krpo, razreži in zavij kose v več krp. Tako zavitega kuhaj tričetrt ure v slani vodi. Kuhanega dvigni previdno iz vode, odmotaj krpo, razreži zvitek na prst široke poševne rezine, naloži v skledo ter zabeli z vročo

zaseko ali z mastjo, v kateri si zarumenela pest belih kruhovih drobtin.

Sirov nadev.

V primerni posodi razdrobi za krožnik dobrega, ne premokrega sira, pri-mešaj vsaj četrt litra mastne kisle smetane, 1 jajce in ščep soli ter nekaj drobno zrezanega drobnjaka (šnitliha) ali zelenega peteršiljčka.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 14. februarja so pripeljali špeharji na 86 vozeh 253 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 24 Din, špeh 12 do 16 D. Krompir 0.75 do 1.50, čebula 2.50 do 3. Pšenica 2, ječmen 1.50 do 1.75, oves 1.50, koruza 2 Din, ajda 1.50 do 2, ajdovo pšeno 4.50 do 5, proso 2.50, fižol 2.50 do 3. Kokoš 30 do 45, piščanci 35 do 80, raca 30 do 40, gos 70 do 80, puran 60 do 90. Sena in otave ni bilo. Sveže zelje po 1.50 do 4, kislo zelje 4, repa 2, jabolka 4 do 10, suhe slive 10 do 12, mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, med 16 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. februarja je bilo pripeljanih 88 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 150—200 Din, 3—4 mesece stari 250—380 Din, 5—7 mesecev stari 450—550 Din, 8—10 mesecev stari 600—800 Din, 1 leto stari 900—1160 Din; 1 kg žive teže 8—9 Din, 1 kg mrtve teže 10—12 Din. Prodanih je bilo 31 svinj.

Mariborske sejmske poročila. Prignanih je bilo 6 konj, 14 bikov, 153 volov, 261 krav in 4 teleta, skupaj 437 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7.75 do 9 Din, poldebili voli od 6.50 do 6.75 Din, plemenski voli od 5.50 do 6 Din, bik 1 za klanje od 6.50 do 8 Din, klavne krave debele od 5.50 do 6 Din, krave za klobasarje od 2.50 do 3 Din, molzne krave od 4.50 do 5.50 Din, brje krave od 4.50 do 5.50 Din, mlada živina od 6.50 do 7.50 Din. Prodanih je bilo 216 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 4 komade, v Italijo 70 kom.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 20 Din, vlovsko meso II. vrste 14 do 16 Din, meso od bikov, krav, telic

10 do 14 Din, telečje meso I. vrste 22 do 35 Din, telečje meso II. vrste 15 do 20 Din, svinjsko meso 14 do 20 Din.

★

Težak položaj viničarjev.

Med tiste delavske sloje, kateri so po gospodarski, predvsem pa po socialni krizi najbolj prizadeti, pridemo kot prvi v poštevi viničarji. Brezposelnost vsako leto, katera redno traja od jeseni do spomladi 4 do 5 mesecev, nam je celo poklicna in že tako lastna, da najbrž ne bi mogli več biti brez nje. Naše delo in zaslužek sta torej sezonska. Kakor se začne probujati narava in se razvijati vedno bolj naprej preko cvetoče pomladi čez bujno poletje tja do dozorele jeseni, tako vzporedno gre tudi viničarjevo poklicno življenje. Zdaj pa tako životari, zaslužka nobenega nima, tam kjer so ga poleti klicali in kjer je delal, se mu zdi, da so zelo neradi, če pride, živeža tudi najbolj skromnega mu že manjka. Ogrel bi si vsaj sobo, pa drv primanjkuje, za kupiti so predraga, pa saj še za fajfo tobaka nima. Tako samo vzdihuje, mrko zre v svet skozi ledeno okno, upa in čaka, kdaj bo konec zime, ker je tako že navajen. Otroci so mu bosi, morajo pa vendar le v šolo. Čevljar, počakaj, ko zasluži, pa vse poplačamo. Trgovci, za čaj, moko, sol in petrolej potrpi enako, kokiši nič ne nesejo, pomoči ni nobene. Skočila bo kravica, dobil bom za tele, poleti vzredim še zraven eno prase, bom prodal in poplačal vsaj najhujše dolgove.

O resnični viničarski misli morejo najzgovornejše pričati knjige dolžnikov, med nami živčih trgovcev. Tak trgovec celo dostiokrat tvega svoj lasten obstoj, samo radi prevelikega števila dolžnih konzumentov. Znan je slučaj, da je radi dolga 25 Din pri trgovcu bilo viničarju zažubljeno edino prase, ki ga je imel. Viničar je bil bolan celo leto, otrocičev ima pet, žena pa nikakor ni zmogla, da bi sama prislužila vse in niti teh 25 Din ni zmogla in ne znala nikjer dobiti. Ali ni to obupno?

Marsikomu se bo to zdelo pretirano. Žalibog je med nami tudi takih, ki si zakrivajo obraz pred resnico, zato ker jim je neugodna. Iz takega stališča taki tudi vsak glas delavskih trpinov in vsako zahtevo po pravičnosti

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

in široko mu je zaupal zadevo, ki je pahnila nje-ga Franca Guzaja v ječo in ga napočila v gozd med roparje ter tatove. Glavnemu krivcu dosmrtno zavožene usode na dno pekla že tolikokrat prokleti Klakočerci je prisegel maščevanje. Radi izpolnitve osvete živi in bo živel, dokler ne bo maščevana krivica, s katero ga je oplazila čisto po nedolžnem navadna zlobna ženska. Baba živi sedaj na posesti na Rodnah v župniji Sv. Križa pri Slatini. Mož ji je že umrl, a sicer živi dobro, saj je umna ter skrbna gospodinja. Na Doberno se ne upa več, ker ve za njegov pobeg in bi jej bil strah pred njegovo maščevalno roko tamkaj vedno za petami. On Franček mu mora pripomoči na lahek način do osvetnega cilja. Njemu samcu je vseeno, ali žge po teh le šumah ter planotah oglje, ali služi za hlapca pri Klakočerci na Rodnah. Moških željna babura se bo hitro zatelebala vanj in mu bo sledila slepo v kratkem času. Ko bo omrežena z navidezno ljubeznijo, jo bo lahko zvalil na sejm v te le kraje, kjer bo prejela iz njegovih rok zaslužno plačilo

za krivo prisego in popolno upropaščenje nedolžnega človeka. Kako zadeva napreduje, se bo že sam poučil po posebnih zaupnikih, katere mu bo pošiljal od časa do časa čisto neopaženo.

Odkup smrti na groznem bukovem križu za tako nizko ceno je navdal Bošteleta s takim navdušenjem, da je padel glavarju krog vratu in mu obljubil bogznaj kolikokrat, da mu bo on sigurna steza, po kateri mu bo pripeljal žrtev v past maščevanja.

Pozno v noč sta se razšla pod Ruđenškim vrhom v globoki grabi roparski poglavar in pomagač: eden vesel, da bo zopet živel; drugi prepričan, da bo izpolnil le s pomočjo tega človeka cilj še njemu odločenega življenja — osveti!

Na štajerskih sejmih.

Kraji naše povesti, kakor že parkrat povdajeno, so bili in so ostali bolj revni. Edini dohodek prebivalstva radi oddaljenosti železnice in večjih krajev sta živinoreja in vino. Od nekaj

ter vse, kar je v zvezi z delavskimi interesi za zboljšanje položaja, enostavno imenujejo: »boljševizem«. Vseh takih očitkov se mi prav nič ne ustrašimo in bomo povedali resnico, kakor potrebno.

Beda viničarjev je velika rak-rana na našem celokupnem narodnem telesu in sega s svojimi posledicami zelo globoko v vse pango našega gospodarskega in socialnega življenja. Ni prizadet le viničar, ampak z njim vred tudi vsak tisti, za katerega pride kjer koli viničar v poštev, bodisi kot konzument, ali drugače. Namera gotovih vinogradnikov, ki so sedaj začeli celo delati na tem, da bi spomladi zaslužek viničarjev še znižali, ne bo zadela samo viničarjev, kakor si dotični to predstavljajo, ampak prizadeta bo s tem tudi celota in v nji vinogradniki tudi sami. Manjše ko bodo plače delavstva, manjša bo njegova kupna moč, večja bo beda in silnejša bo gospodarska kriza. Če bo trgovec v takih razmerah dajal blago tudi polzastonj, viničarji tudi tako ne bomo mogli kupiti prav ničesar. Dosedaj se v prilog viničarjev skoraj nikjer viničarski red ni izvajal, kateri itak določa nekak najmanjši in zakoniti minimum vseh viničarjevih prejemkov, in že čujemo glasove o znižanju zaslužka. Vsi viničarji smatramo, vsako tako znižanje za krivično, zato ker takrat, ko še ni bilo skoraj nobene krize, ne vinske in ne splošne gospodarske, nasprotno nismo zato dočakali nobenega povišanja zaslužka, kar bi v duhu pravičnosti se moglo zgoditi. Znižanje plač in zaslužka je povsem neumestno, ker bolj nizke plače, kakor že so, sploh biti ne morejo. Merodajni činitelji in naši narodni gospodarji si bodo morali obstoječo bedo viničarjev bližje pogledati in storiti potrebne ukrepe v zaščito viničarjev, da se viničarski stan kot glavna delovna sila naših vinorodnih krajev popolnoma ne upropasti!

Velik koncert.

Slovensko pevsko društvo »Maribor« izvajajo dne 11. marca t. l. ob pol osmih

zvečer v Mariboru v dvorani »Union« ter dne 19. marca t. l. ob pol petih popoldne v Celju v dvorani Ljudske posojilnice p. Hugolin Sattnerjev oratorij »Vnebovzetje«. Kot solisti nastopijo: sopran koncertna solistka gospa Pavla Lovšetova, koncertni tenor g. Avgust Živko, operni pevec g. Franc Neralič. Pevski zbor šteje nad 80 oseb in orkester do 50 oseb. Koncert dirigira stolni kapelnik g. Janez Ev. Gasparič. Vstopnina znaša: stojišča 8 Din, sedeži 10 D in višje. Predprodaja vstopnic je od 1. marca t. l. dalje v Cirilovi knjigarni v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 in pri Höferju v Ulici 10. oktobra. V Celju pa je predprodaja vstopnic v Slomškovi zadrugi in pri trdkri Goričar in Leskovšek.

Za ta dva koncerta smo razposlali na cerkvene zbore posebno okrožnico, s katero jih opozarjamo na proslavo H. Sattnerjeve 80letnice, ki jo letos obhaja in ki jo naj skupno z »Mariborom« proslavijo. Odgovori se prosijo vsaj do 24. t. m., da vemo, katere zbore naj vpišemo in damo v tisk.

Koncert v Mariboru kakor v Celju je nastavljen na uro, da bodo oni, ki rabijo večerne vlake, iste še pravočasno dobili. Za druge pomagamo organizirati prevoz z avtobusi. Prosimo samo pravočasnega obvestila. **Opozarjamo zunanje goste, da si pravočasno oskrbijo vstopnice!**

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico je imela v nedeljo dne 8. februarja ob ½ petih popoldne v dvorani Prosvetne zveze svoj redni letni občni zbor ob obilni udeležbi članic ter podpornih članov in prijateljev. Pri volitvah je bil izvoljen nasledni odbor: Voditelj č. g. profesor Živortnik, svetovalec in blagajnik pogrebnega sklada g. Vekoslav Filipčič, II. svetovalec g. Falatov Matija, predsed-

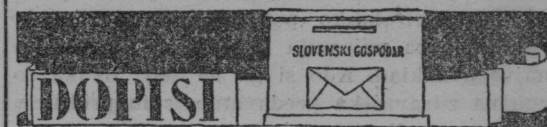
nica gospa Katarina Bauman, podpredsednica gospa Fon, tajnica Ana Drobnjak, namestnica tajnice gđc. Bauman Hedvika, blagajničarka Fekonja Jožefa, namestnica gospa Uranker Katarina, pregledovalke računov gospa Falatov Ljudmila in Čeh Katarina, zastavonoša g. Marko Terezija, odbornice gospe Čeh Ana, Mohr Marija in Grajšek Ivana, zaupnica pogrebnega sklada gđc. Čep Alojzija. Pri slučajnostih so se določile smernice za poživljeno društveno življenje v prihodnji poslovni dobi.

Velika Nedelja. Katoliško bralno društvo »Mir« ima svoj občni zbor v nedeljo dne 22. februarja.

Središče ob Dravi. Tukajšnji fantovski odsek vabi člane odseka, kakor tudi druge fante na svoj mesečni sestanek, kateri se vrši v sredo dne 25. t. m. v dobro zakurjeni sobici našega društvenega doma.

Knjige.

Za postni čas: »Na Kalvarijo!« (I.) Knjiga (24) križevih potov. II. izdaja. Cena vezani knjigi 25 Din. **»Na Kalvarijo!« (II. del.)** Zgodovina in popis s slikami Ceste križeve v Jeruzalemu; potem pa vsi cerkveni predpisi in določbe za ustanavljanje in poveljavljanje križevih potov po cerkvah. Cena vezani knjizici 15 Din. Ti dve knjigi naj bi bili v vsaki zakristiji vedno pri roki! — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Razvanje pri Mariboru. Na okrajni cestni odbor v Mariboru je občina vložila prošnjo, da se zgradba novo projektirane okrajne ceste izvrši, odnosno nadaljuje, po prvotno določenem načrtu, to je: Limbuš—Pekre—Radvanje—Razvanje—Pivola—Hoče. Kajti če bi nova cesta se pridružila državni cesti blizu Bethave, bi bile občine Razvanje, Pivola in Pohorje v gospodarskem oziru močno oškodovane. Saj te občine že vso dobo plačujejo tudi okrajne cestne doklade, nimajo pa niti 1 metra okrajne ceste, temveč samo občinske, ki jih morajo vzdrževati iz lastnih sredstev.

so bili tod, če tudi manjši posestniki, skrbni in upoštevanja vredni živinorejci. Živinjski prekupci od blizu in iz daljnih krajev so radi zahajali na sejme po teh krajih, kjer je bila živina lepa in precej odporna napram raznim boleznim. Vsega tega so se dobro zavedali guzajci in so skušali ravno živinjski denarni vir nakloniti svojim tolovajskim žepom. Z manjšimi ropi in tatvinami po sejmih so že poskušali uspešno tu in tam pred florjanjevanjem na Rudniškem vrhu. Natančno organiziranih sejmskih ropov, ki so jim vrgli lepe tisočake, so se lotili po sv. Florijanu.

Prva žrtev guzajstva je postal daleč sloviti sejm na Planini, katerega so posečali židje in prekupci iz Gornje Štajerske. Guzaj se je pojavil drzno na planinskem sejmišču v gornještajerski noši z usnjatimi hlačami na polko ter golih kolen. Na glavi klobuk z zelenim trakom ter bingljajočim gamsbartom in s palico z ročajem od jelenovega roga. Ustvaril si je še umeten trebuh, ker je bil manjše nostave, mu je preobleka pri-

stojala prav dobro. Nikdo ni mogel sumiti kake prevare. Govoril je zavito pojočo nemščino in se posluževal pri barantanju kar dveh tolmačev-mešetarjev iz tamošnje okolice. Kupil je pet parov najlepših volov, jih po nakupu zaaral, pozneje v gostilni tudi izplačal vsem petim boljšim gruntarjem. Takoj so se mu ponudili gonjači, ki so bili pripravljeni gnati živino za malenkostno odškodnino iz Planine v Št. Jur, kjer je bila najbližnja železniška postaja iz Planine za Bruck na Gornjem Štajerskem. Po nakupu se je razgledoval pa sejmišču, kjer sta se kmalu spoprijateljila z židom iz Jaske pod Zagrebom, ki je kupoval vole in debele telice. Gornje-Štajercu je zaupal žid na prvi pogled in ga še prosil pri barantanju za dober svet. Trgovanje se je zavleklo še po kosilu do kake tretje ure popoldne, ko je bil likof in izplačilo za židovski nakup. Jud je še uprašal prijatelja, kam je odposlal vole in kje se bosta razpila, ker njemu najbližja železniška postaja je Sevnica ob Savi. Kot barantača z živino, ki sta razumela svoj posel, sta si bila edi-

Dva pekovska vajenca zdrava, iz poštene hiše, prednost imajo tisti, ki so se že učili, vsa oskrba v hiši, mesečna plača 100 D, se takoj sprejmeta. Učna doba 3. leta. Pekarna Berlinger, Vurberg pri Ptuj. 283

Cepljene vinske trte nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj, žel. postaja Moškajnci. Trte so vskladščene pri načelniku Jan. Šegula v Hlaponcih, kjer se tudi dobijo sadna drevesa, posebno bobovec. Za trte zahtevajte cenik, ki je brezplačno na razpolago. Kratek naslov za pisma: Trsničarska zadruga, p. Juršinci. 303

Svečina. V baziliki Matere Milosti v Mariboru sta se v sredo dne 11. februarja t. l. poročila Gornik Bogomir, veleposestnik in lastnik gostilne v Selnici ob Muri, in Elšnik Marija, hčerka veleposestnice in slovite vinarice iz Slatine pri Svečini. Starešine sta bila nevestin brat Josip Elšnik, veleposestnik pri Sv. Petru nize Maribora, in Ivan Kren, veleposestnik iz Plavča pri Svečini. ovoporočencema obilo sreče in blagoslova!

Slivnica pri Mariboru. Val »španske«, ki je zajel vso Evropo, se je ustavil tudi pri nas. Zgrabila je odrasle, a zlasti še šolsko mladino, kar se zelo pozna pri pouku v šoli. Smrt na žrtev je bila doslej ena. — Epidemija smrti je zavladovala tudi med prešički; dan za dnevom padajo pod neizprosno nožem mesarja v veliki užitek starih in mladih. — Obitelj spoštovanega občana slivniškega, gostilničarja in peka gospoda A. Faleža, je v teku 14 dni obhajala dve poroki: hčerki gđ. Milka in Pepca sta si ustanovili lastno ognjišče. Bilo srečno! Na gostiji Falež-Lebe se je na predlog blage gospe Lebejeve nabralo za Dijaško semenišče v Mariboru 260 Din. Bog povrni vsem darovalcem! Naj bi se povsod ob družinskem veselju spominjali naših revnih dijakov!

Sv. Marijeta ob Pesnici. V nedeljo dne 22. t. m. po pozni službi božji se vrši v šoli poučno predavanje »O prehladu, ki je izvor največ boleznih, s posebnim ozirom na sedaj razširjajočo se hripo«. Predaval bo zdravnik gospod dr. Marin iz Maribora. Po predavanju bo prost razgovor ter lahko poslušalci stavijo svoja vprašanja za pojasnila in nasvete. Zdravje je največji zaklad. Kdo si ga ne želi! Redka so poučna zdravniška predavanja, zato pridite v velikem številu!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Željno čakamo časa, ko bo dogotovljena nova cesta Sv. Benedikt—Ščavnica—Tomanoše. V nedeljo dne 11. januarja si je na licu mesta ogledal inženjer Fišer od gradbeniške direkcije v Ljubljani lani dovršena zemeljska dela. Letos bo treba graditi most čez Ščavnico in čez ihovski potok, ter celo cesto potlakati in pogramozati. Gramoz in kamenje se Losta dovažala iz Mure, kar pride najceneje. Naši ljudje so ob cestnih delih v lanskem drugem polletju precej zaslužili. Mnogim revnim ljudem je zelo prav prišel ta zalogar ob sedanjih občutnih parnih

stiski. Baniš a uprava nisl to leto skončati v. i dela na i cesti, kar se iz srca veselimo. — Dne 26. januarja smo pokopali Lizo Kramberger, ženo želarja iz Ločkega vrha. Šla je prest k bratu na Kočico že nekoliko bolehn, a se je pri njm vlegla in po kratki bolezi umrla na veliko žalost svoji družinici. Človek res ne vé, kje ga smrt čaka. Naj v miru poiva! — Prejšnje mokrotno vreme, polno boleznih, je nadomestil debel sneg. Bode vsaj bolj zdravo nego prej. Škoda le, da zemlja ni zmaznjena. Vremenski preroki pa menda ne bodo prišli na svoj račun, ker še do sedaj mrzle zime nismo imeli, pa je tudi ne želimo prehude, ker nam je še v žalostnem spominu predlanska silna zima. Drevje, takrat namrznjeno, sedaj odpoveduje, skoraj v vsakem sadovnjaku pričajo o tem tudi letos podrti suha drevesa.

Vurberg. Tu sta se poročila Jakob Lorenčič, tajnik Posojilnice in posestnik, in Marija Čeh, bivša voditeljica Marijine družbe. Tovarišice, oziroma tovariši so jima priredili pred cerkvijo prav lep sprejem, v cerkvi pa so jima vlč. gospod župnik napravili primeren govor. Isti dan se je poročil gospod Jožef Cvetko, naš novi restavrat, ki je postavil tako lepo poslopje ob Dravi, z Marijo Minih, kmečko kčerkjo iz Selc. Na gostiji so bili prav dobre volje in so gostje nabrali za novo bogoslovje v Mariboru 130 Din. Obema paroma želimo mnogo sreče na življenja trnjevi poti!

Šikole. Na Svečnico se je zbralo v gasilnem domu v Šikolah naše gasilno društvo, da napravi svoj letni delovni obračun ter si v skupnem posvetovanju zasnuje in začrta pot, po kateri bo v bodoče hodilo, bližnjemu v pomoč. Občni zbor je vodil tov. Medved Stefan. Iz tajniškega poročila posnemamo, da ima to društvo 30 rednih, 5 podpornih in 3 ustanovne člane, drugi ustanovni člani pa že prejemale za svoje človekoljubno in vstrajno delo plačilo onkraj groba. V preteklem letu je imelo društvo 18 praktičnih in teoretičnih vaj, udeležilo se je 9 požarov, tudi rešilni oddelek je izvršil svoje človekoljubno nalogo. Udeležilo se je tudi vseh oficijelnih državnih praznov, udeležilo se je žalnega pogreba gospoda kaplana iz Cirkovc. Zastopano je bilo tudi pri sprejemu novega gospoda kaplana. Poročilo tov. blagajničarja je bilo kratko, toda zadovoljivo, kar priča, da je tudi blagajna pod več-

šim vodstvom. Pri volitvah je bil izvoljen v celoti stari odbor, le načelnik ni hotel več prevzeti svoje funkcije, zato je bil izvoljen drugi. Nato so se določile smernice za delovanje društva v tekočem poslovnem letu. Sklenjeno je bilo, da se priredi na binkoštno nedeljo srečolov, ob enem pa društvo proslavi svojo 38letnico svojega obstoja. Župni načelnik tov. Kores Jožef je pozdravil občni zbor v imenu ptujske gasilske župe, izrekajoč članom zahvalo za vzorno in požrtvovalno delovanje, in jih vzpodbuja k nadaljnjemu vstrajnemu delovanju.

Črešnjevce. Izreden slučaj: dva cerkvena ključarja Mihael Koren (vulgo Šalej), in Pavel Špragar (vulgo Sabenšek), stric profesorja gospoda Alojzija Rezmana, istega dne na mrtvaškem odru. Druga dva ključarja zdihujeta na bolniški postelji.

Sv. Andraž v Slov. gor. Po dolgi in blatni zimi nas je obiskal sneg, ki je zapadel za pol metra; to je znak še dolgo trajajoče zime, ki bo imela slabe posledice, ker je zemlja slabo pomrznila. — Od novega leta do sedaj še nismo imeli nobenega pogreba. Se pač pozna, da smo trdnega zdravja, ali pi nam smrt prizanaša. — Minulo leto je bilo tu rojenih 51 otrok, med njimi 1 cigan, umrlo je 27 oseb. Poročilo smo imeli 16. — Veliko zanimanje je bilo letošnji predpust za naša dekleta. Kar štirje mladeniči iz sosedne župnije so prišli k nam in jih odvedli seboj na nove domove. Najprej se je poročil mladenič Pučko Anton, ki si je za pomočnico v življenju izbral Fekonja Veroniko. Dalje je vzel slovo od samskega stanu Lovrenčič Alojz iz Cogetinec in si izbral mladenko Šamprl Angelo iz vrle hiše v Derbetincih. Tretji se je podal pred oltar Toš Franc, za družico v življenju si je izbral Zelenik Terezijo iz Rjavec. Tudi Jožef Ozvatič je dobil pogum in se poročil z Zorman Jozefo iz Smolinec. Daj Bog vsem novoporočencem obilo blagoslova! — Preteklo nedeljo se je vršila tukaj tombola pri gospodu Tomažu Toš. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novih knjig za farno knjižnico.

Ljutomer. Zvezali smo dne 9. t. m. v sladki zakonski jarem našega pridnega somišljenika znanega trsnicarja gospoda Jožefa Bratuša, ki si je izbral za življenjsko družico Anico Pušenjakovo iz ugledne hiše v Radomerju. Bratušova mamica pa je ob enem obhajala svoje

Ober-viničar bi delavce plačeval, nastop z 15. marcem, dober o-skrbnik vinogradov, trezen, brez otrok, bi zraven pomagal delati. Ponudbe pod »Vino-grad« na upravo lista.

302

Posestvo se da v našem v Sav. dolini. Naslov v upravi lista.

305

Ne odlagajte, da si o-skrbite najboljše cepljene trte, kakor tudi korenjake le od drevesnice in trsnice J. Gračičnik, Šmarjeta pošta Celje.

304

Kava »Evropa« se priporoča z najboljšim pekerčanskim rizlingom in dnevnim koncertom. Mihael Kokol, kavarnar.

299

na, da bi bilo dobro, ako bi se danes rejena živina odpočila in pošteno nakrmila, prav zgodaj zjutraj pa bi jo odtirali. Židovski gonjači v Sevnico, Gornje-Štajerčevi proti Št. Jurju. Razpila in nočila bosta oba radi varnosti kar skupaj na križišču cest pod Planino, kjer so tedaj rekli pri Leskovškem. Od tukaj pelje ena cesta proti Št. Jurju, druga proti Jurkloštru in v Sevnico.

Leskovšek je bila dobra krčma, kjer je bil velik promet z vozniki in sejmarji, ki so se tukaj razpijali ter razhajali na dve strani. Bilo je dobiti pri Leskovškem vsega, tudi prenočišče, da, celo hlevi so bili na razpolago za živino ter konje.

Krščanski ter židovski prijatelj sta bila nekoliko pred mrakom z živino ter gonjači — samimi guzajci, pri Leskovškem. Ker je bil nakup ugoden, je morala biti tudi večerja tečna in pijača obilna. Precej pred polnočjo po daljšem pomenjkovanju sta se podala oba trgovca k skupnemu, zasluženemu ter trdnemu počitku. Krčmar je moral oba zjutraj zbuditi k zajutreku,

ker so morale ženske na poljsko delo. Pri kavi je razkladal napol slovenski in napol nemški, da so odtirali gonjači živino že davno pred svitom, vso v eni smeri proti Št. Jurju. Žid ni poslušal gostilničarja, saj ga ni razumel, gornje-štajerski tovariš je samo kimal in se delal, kakor da je že prav, kar so napravili gonjači, ki so prejeli zvečer natančna navodila. Žida je odpe-ljal Leskovškov hlapec po cesti proti Sevnici, štajerski Mihl je odkresal po slovesu od Abrahamovega prijatelja kar peš proti Št. Jurju, je imel dovolj časa za nakladanje volov.

Na večer iz Sevnice se vrnili hlapec je pripovedoval Leskovškovim, da je pretaknil žid celi sevnški trg, a ni zadel niti na enega od gonjačev in niti na en kupljeni živinjski rep, dasi je bil pošteno izplačal 11 parov volov in 9 debelih telic. Para čifutska je jokala, ko je ovajal zadevo žandarjem, ki so ga tolažili, naj le počaka še nekaj časa — morda se je pripetilo gonjačem kaj nenadnega, kam neki hočejo pobegniti s tolikim krdelom živine. Ko je on nahanil

80letnico rojstva. Predno so gostje sedli za mizo, se je vršila še posvetitev Srca Jezusovega po mons. in župniku vlč. gospodu Lovrecu, ki je imel nato zelo pomemben nagovor. Tudi na Dijaško kuhinjo nismo pozabili, za katero je mali Miloš nabral 150 Din. Bog poplačaj vsem darovalcem! Mamici Bratušovi in mladem paru naše najiskrenejše čestitke!

Bratislavci pri Polenškaku. Fantje, zbrani na luščenju košic pri našem županu, so bili prav luštni in veseli. Kdo bi se ne veselil tam, kjer harmonika svira. Rajalo se je in plesalo; kdo bi ne vriskal, ne pel. A šment, da navažno ob takih prilikah po plesu in godbi v hiši pride do muziciranja za kakim plotom s koli in z nožem. Fantje, korajžni in mladi, razgrete in vroče krvi, so tudi pri tem veselju si hladili in puščali kri. Čuje se, da je eden od dveh napadenih enemu napadalcu prizadjal z nožem občutno rano in le naglemu prevozu v bolnišnico se je zahvaliti, da se ranjenec ni preselil v krtovo deželo. O, ko bi skoraj naši fantje postali pametni in opustili te sirove navade, ki so za nje nečastne. Škodujejo življenju in zdravju, časti in mošnji. — Nič kaj prijetnega srečanja ni imel nek mlad fant-ženin na poti skozi gozd »Slomošina«. Napadli so ga neki fantiči, najbrž tujci, ter ga dodobra namlatili. Žalostno spričevalo za naš narod delajo taki napadi in pretepi! Pred kulturnimi narodi veljamo ubogi Slovenci radi tega kot pijanci in pretepači.

Muretinci. Pri nas smo doživeli redek slučaj ljubezni sina do svoje postarane matere. V našo vas se je vrnil iz Francije Franjo Habjanič, ki je vzel seboj svojo revno mater, ki

mu ni mogla dati ničesar drugega, nego dobro besedo. Sin se je spomnil v tujini svoje ljube matere in bo skrbel na Francoskem za njo.

Št. Ilj pri Velenju. Dne 31. januarja smo imeli tukaj slovesno blagoslovitev nove ceste Polzela—Št. Ilj. Obilno ljudstva, med njimi tudi cestni delavci, se je udeležilo te slovesnosti. Delavci smo šli po največ za to, da izve-
mo, kdaj bo dan plačila. Cesta je sedaj gotova in mi bi pač radi tudi imeli zaslužen plačilo. Skoro vsak dan jih gre nekaj na Polzelo povpraševati, a vedno isti odgovor: Počakajte! Mi bi že še čakali, pa trgovci, čevljarji in drugi, pri katerih smo jemali na upanje, ti nas sedaj močno priganjajo. Prosimo pristojne činitelje, naj ukrenejo vse potrebno, da se nam zaslužek čim prej izplača!

Marija Reka. Žalostno je bilo za naš kraj lansko leto, z žalostjo nas je napolnil prvi mesec novega leta. Ni bilo lansko leto žalostno radi mnogih smrtnih slučajev, umrle so samo tri odrasle osebe, ki jih je smrt rešila mučnega trpljenja, pač pa je bilo žalostno radi nerodovitnosti. Ni bilo nobenega sadja. To je pa za naš kraj posebnost hud udarec. Sadje ni le samo važna hrana za otroke kot za odrasle, sveže in posušeno, temveč je tudi pridobitno sredstvo za naše gospodarje, ker si napravijo v sadnih letih prav dobrega sadnega mošta za dom in za naprodaj. Slabo so se obnesle vse vrste žita razun koruze; marsikdo niti semena ni dobil nazaj. Posebno hud udarec je bil glede ovsa, ki se ga vedno lahko proda. Hribovski krompir je zelo priljubljen. Pa tudi krompir se na splošno ni obnesel; še

za domačo potrebo ga mnogokje primanjkuje. Važna panoga gospodarstva je pri nas živinoreja. Toda lansko leto se je, zlasti na solnčnih krajih, komaj polovico toliko nakosilo, kakor druga leta. Druga leta se je za seno dobilo kaj denarja, letos ga pa še za dom primanjkuje. Vsled tega je cena goveji živini še bolj nizka kot pa drugod. Živinorejec nujno rabi denar za živež, obleko, davke in obresti itd.; mora tedaj prodati, četudi pod ceno. Mesarjem so te razmere dobro znane; natanko vedo, kako kdo stoji, kako je preskrbljen s krmo za živino. Zato pa lahko ponujajo cene po svoji mili volji; živinorejec pa mora dati, če noče še večje zgube utrpeti. Če pa rabi kmet mesa, pa ga mora trikrat dražje plačati, kot je on odprodal svoje živinčce. Živinorejci nujno rabijo oblastne zaščite! Iz česar bi še mogel naš človek dobiti denar, bi bil les. Tega pa že mnogokje več ni; kjer ga pa še kaj je, se pa ne more prodati, ker ga nihče ne jemlje. Posebno še za mehki les ni povpraševanja. Hrast, kostanj, oreh še gre, pa zastoj; plača se komaj delo. Torej ni čuda, če naš človek poln skrbi gleda v bodočnost. Gospodarski uspeh preteklega leta je torej kaj žalosten! — Prvi mesec novega leta nas je napolnil z bridko žalostjo ob izgubi vrlega gospodarja g. Martina Laznika, po domače Čerje. Kako je bil pokojni priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Od blizu in daleč so se zgrnili skupaj njegovi znan-
ci in prijatelji pri hiši žalosti. Tukaj je pričakovala duhovščina šolska mladina pod vodstvom odhajajočega šolskega upravitelja gosp. Karola Štokelj. Sprevod je vodil domači vlč. gospod župnik ob asistenci gg. svetnika Frana

K. Ewald

Lonec.

Nekoč je živel siromašen bajtar. Stanoval je v napol razrušeni bajti na posestvu nekega bogataša-kneza. Bil je tako reven, da bolj ni mogel biti.

Na svojem domu ni imel ničesar v izobilju razen dece. Bilo jih je petnajst in še brez ma-

tere, ker je morala radi prevelikega napora zgodaj umreti.

Morete si misliti, da mu ni bilo lahko živeti. Večkrat je premišljeval, ne bi li bilo bolje, da si da vrv za vrat ter tako konča svoje bedno življenje. Pa ni mogel izvršiti svojega sklepa; kajti vsekdar ga je zadržal kak otrok, bodisi da je baš tedaj kaj zaslužil pri župniku, bodisi da je moral plačati gospodarju pet zlatnikov za najemnino. Nazadnje pa si je moral vendar zaslužiti prej kak dinar za dostojen pogreb, preden se je smel obesiti.

Nekega dne je šla sključena starka mimo njegovih vrat in ga je naprosila za kozarec vode. Dolgo je že bila hodila in dolga je še bila njena pot. Nič drugega si ni želela, kakor požirek vode, pa bi potem odšla zadovoljno.

»Nimamo niti kaplje vode«, je rekel bajtar. »Vedro nam je padlo v studenec in nimam sredstev, da ga potegnem kvišku, ker sem tako reven. Evo, tukaj v čutari je še kak požirek piva. Daj, nagni, za mojo deco je itak premalo. Če popiješ vse, se jim vsaj ne bo treba prepirati, kdo bo pil. Eden si pa le ugasi žejo.«

Starka ga je zahvaljevala tisočkrat in je čutaro izpraznila.

»Ne bo ti žal, da si bil napram meni tako dober«, je rekla starka. »Za to pivo, s katerim si mi postregel, ti bom darovala star, glinast lonec.«

Pokazala mu je lonec.

Bajtar je odkimal z glavo in lonca ni hotel. »Podari ga nekemu, ki ima vanj kaj dati!«

»Le vzemi ga«, je nadaljevala starka ter mu je ponujala lonec. »Več je vreden, nego si mis-

Proda se arondirano posestvo na Hlapju št. 18 pri Sv. Jakobu v Slov. gor.: 2½ orala vinograda, 3 orala gozda, 2 orala travnika, 6 oralov njiv in sadonosnika, veliko hišo z gospod. poslopjem, s stiskalnico in vinsko posodo. Več pove: Marija Geč, Počehova št. 340, p. Maribor. 308

Cepljeno trsje, vrste: beli burgundec, dišeči traminer, silvanec, pošip, b. r. žlahtnina, muškati silvanec, ranfol, b. V. rizling, cepljeno vse Götte št. 9, in več tisoč ključev in korenjakov Götte štev. 9, nudim I. Verbnjak, trtničar, Pobrežje, p. Sv. Vid pri Ptuj. 307

Hranilnica in posojilnica v Selnici ob Dravi ima svoj redni letni občni zbor z običajnim sporedom v nedeljo, 8. marca 1931, ob 8. uri zjutraj v posojilnici. V slučaju nesklepčnosti je pol ure pozneje II. občni zbor ob vsakem številu udeležencev.

292

Majer s 5 delavskimi močmi se sprejme. Naslov v upravi lista. 298

Hiersche iz Polzele in vpok. župnika Albina Slavec iz Braslovč. Spreveda se je udeležil tudi organist iz St. Pavla g. Jože Skorjanc, ki je pri mrtvaški sv. maši ginjaivo orgljal in pel. Na pokopališču se je ob odprtem grobu od pokojnika poslovil domači gospod župnik med glasnim plakanjem mnogoštevilnih pogrebcev. Podobna pogrebna slavnost je tukaj komaj vsakih 20 let. — Par dni po pogrebu nas je zapustil marljivi šolski upravitelj gospod Karol Štokelj in odšel na novo službeno mesto v Marenberg. Na njegovo mesto je prišla izvrstna učna moč v osebi gđc. Zof. Okorn. Žalibog, bolna. Le nekaj dni je z največjo požrtvovalnostjo in skrajnim samopremagovanjem vršila šolski pouk. Dne 28. m. m. je obležala v postelji. Poklicani zdravnik ji je dal edino upanje: bolnišnico. V nedeljo dne 1. februarja so jo odnesli na nosilih do okrajne ceste, kjer jo je sprejel avto in jo odpeljal v celjsko bolnišnico. Zbralo se je precej ljudi ob tej priliki v šoli, a nobeno oko ni ostalo suho. Preblagi gospodični želimo vsi iz dna srca, da bi ne le okrevala, temveč popolnoma ozdravila, da bi se zopet z novimi močmi zamogla posvetiti svojemu idealnemu poklicu! Zaenkrat je naša šola osirotela. Kdaj bo zopet oživela? Sicer imamo sedaj snežene viharje, da je pohajanje v šolo začasno nemogoče. Žalostno je bilo lansko leto, žalosten začetek letošnjega leta. Kaj nam bo le še prineslo?!

Kalobje. Malokedaj se oglasimo v »Slovenskem Gospodarju«, toda tudi tukaj se zgodi včasih kaj novega. Dne 1. t. m. je neki tat obiskal tukajšnjo župnijsko cerkev. Po službi

božji okrog poldne je smuknil v zakristijo ter izmaknil tri oltarne prte, eno ruto in tri ključke: enega od omare v zakristiji, drugega od stranskih tabernakljev, tretjega pa od kapele svetega Mihaela. Kaj je nameraval s temi ključki, je uganka. Dva ključa je potem zataknil pod cvetlični lonec na stranskem oltarju, kjer ju je drugi dan po Svečnici našel organist. Očividno ga je kdo zmotil v njegovem poslu, da ni imel časa stikati dalje, zlasti če bi bil odprl zakristijsko omaro, kjer je bilo shranjeno boljše cerkveno perilo. Tatvino je zapazil organist, ki je po popoldanski službi božji hotel pripraviti oltar za Svečnico, pa ni bilo ne prtov ne ključev. Ljudje so videli nekega sumljivega moškega, oblečenega v siv havelok, s športno kapo na glavi, ki je postopal tod okoli. Prenočeval je tu in tam ter prodajal cerkvene sveče, katere je tudi najbrž kje ukradel. Pravil pa je, da stanuje pri kapucinih v Celju. Odšel je v smeri proti Planini, orožništvo ga že zasleduje. — Drugi dogodek pa je presenetil celo faro v nedeljo dne 8. februarja. V noči med 7. in 8. februarjem se je obesil pod kozolcem Vrečkota Matija v Trski gorci mlad fant, mesarski pomočnik Slatenšek Florijan, rodom iz Špitaliča pri Kamniku, zaposlen pri Gorenjaku, mesarju v Celju. Vozil je okrog in prodajal klobase. Prejšnji dan so ga videli v gostilni Rajh v občini Dobje. Star je bil še le 21 let in bi imel letos oditi k vojakom. — Razven teh žalostnih dogodkov pa moramo beležiti tudi bolj vesele vesti. Porok je bilo letošnji predpust malo. A pomenljivo je bilo, ko sta se pri uglednem posestniku Valentinu Janežič v Trnem poročili

dve sestr. Starejša Štefka se je poročila z vrlim mladeničem Janezom Kukovič iz Slivnice pri Celju in ostane na rojstnem domu. Druga Marija pa gre za gospodinjo k Francetu Zupanec v Planinco v domači fari. Mladima paroma želimo mnogo sreče in božjega blagoslova! — Tukajšnji fantje so si ustanovili tamburaški zbor in se pridno vežbajo na tamburice. Tako je prav. Mladina naj se zabava z lepim petjem in igranjem ter s srčno izobrazbo, ki jo dobi pri prosvetnem društvu. Naj polagoma izgine tista surovost, katere vzrok je posebno alkohol. Ob priliki se še zopet kaj oglasimo.

Št. Jurij ob južni žel. Poročil se je tukajšnji mesar gospod Ivan Jazbec z gđc. Aniko Selič, posestnico v Zgornjem trgu, iz odlične Seličeve rodbine iz Slivnice pri Celju. Novoporočencema obil sreče!

Sv. Primož pri Sv. Juriju ob južni žel. Kruta smrt je začela v šentjurski okolici zopet gospodariti. Žalostno pesem so zapeli dne 31. januarja šentjurski zvonovi in pri cerkvi sv. Primoža ter naznanjali po okolici tužno vest, da nas je zapustila v 51. letu svoje starosti Marija Stojan, posestnica pri Sv. Primožu. Smrt ji je pretrgala nit življenja, ter jo preselila v boljše domovino, kjer ni trpljenja in ni skrbi, kjer vse se večno veseli. Zapustila je žalujočega moža in 4 nepreskrbljene otroke. Bila je zelo skrbna gospodinja, mirnega značaja in med sosedi zelo priljubljena. Dne 2. svečana smo jo ob veliki udeležbi spremili na mirodvor k večnemu počitku. Počivaj mirno v preranem grobu! Žalujočemu možu in otro-

Cerkveno skladni odbor Sv. Urban pri Ptuj razpisuje oddajo zidarskih, tesarskih, mizarjskih in kleparskih del za zidavo nadarb. gospod. poslopja za nadarbino Sv. Urban in sicer po zmanjševalni dražbi, ki se bo vršila 26. II. 1931, četrtek, ob pol treh popoldne v župnijski pisarni Sv. Urban pri Ptuj. Pogoj, načrti, stroškovnik so na razpolago v župnijski pisarni Sv. Urban med uradnimi urami ali na dan dražbe. Cerkveno skladni odbor si pridrži pravico, oddati komur koli. — Načelnik Rašl Mihael. 289

liš. Če ga postaviš na ogenj, boš našel v njem vse, kar si želiš.»

»To mora biti čarovnik v njem«, je menil bajtar s smehom. »Ne razumem, zakaj si sprejela od mene pivo, ko imaš tako lonec.«

»Res je, a nisem imela ognja«, je odgovorila starka in je odšla.

Ko je opoldne deca zagnala vik in krik, ker ni bilo kaj jesti, se je bajtar spomnil na lonec in hotel ga je preizkusiti. Če ne bo nič dobrega, ne bo niti kaj slabega. Prižgal je nekaj suhih vejic, ki jih je bil prinesel iz gozda, in vseh petnajst otrok je stalo okoli ognjišča, da vidijo, kaj bo. Tedaj je začel stari lonec na svojih treh nogah skakati po ognjišču in je zaklical: »Bežim, bežim, bežim!«

»Veliki Bog, pomagaj nam!« je rekel bajtar. »A kam hočeš bežati?«

»Bežim, bežim, bežim!« je zopet plical lonec. In vsakokrat, kadar ga je bajtar vprašal, je tako odgovoril.

»Dobro«, je rekel naposled bajtar, »hajd, v imenu božjem, teci v gospodarjev grad in nam prinesi kaj dobrega z njegove mize!«

Še ni niti prav končal in lonec je že skočil z ognjišča na tla ter ubral pot do gospodarjevega grada. Bajtar in deca kar za njim, a lonec je tekel tako brzo, da ga niso mogli dohiteti. Postali so sredi ceste in gledali za loncem. Ko so se vračali domov, je pritekel lonec za njimi. Napolnjen je bil z izvrstnimi jedmi z gospodarjeve mize. Skočil je na mizo, otroci pa so jo obstopili in strmeli.

Tedaj je rekel lonec: »Bežim, bežim, bežim!«

»Lepa ti hvala! Dosti bo za danes!« je odgovoril bajtar.

Lonec se je ustavil kakor ukopan. Potem so ga izpraznili in postavili jedila na mizo. Nato pa so se gostili kakor še nikoli v svojem življenju.

Tako so delali tudi dalje vse dni v tednu. Polagoma pa si je bajtar domislil, da ni dovolj, če ima človek samo dobro hrano. Hotel je ukazati loncu, naj bi mu prinesel še kaj drugega, kar bi potreboval. Zopet ga postavi na ogenj.

»Bežim, bežim, bežim!« je rekel lonec.

»Dobro! Bodi tako prijazen in mi prinesi iz grada nekaj gospodarjevega perila. Ali najfinejše mora biti!«

Hop! Lonec je že bil zunaj in čez kratko dobo se je vrnil s svilenim srajco.

»Bežim, bežim, bežim!« je rekel in čakal.

»Hvala ti tudi danes«, je odgovoril bajtar. »Oh, kako lepo se mi bo podala tale srajca!«

Odslej je prinesel lonec iz grada vsak dan kaj drugega.

(Konec prihodnjič.)

Vabilo na 29. občni zbor Hranilnice in posojilnice v Gotovljah, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo dne 1. marca 1931 ob 14. uri v zadr. pisarni z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za leto 1930. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Nadomestna volitev načelstva. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti. — Načelstvo. 291

kom, kakor tudi sorodnikom in prijateljem izrekamo naše iskreno sožalje!

Šmarje pri Jelšah. Duhovne vaje za moše in fante so nam oznanili za teden po prvi postni nedelji. Vodil jih bo gospod duhovni svetnik Hiersche. Želimo vsesplošno udeležbo vseh stanov in vsake starosti iz obeh občin cele fаре. Tako prednjačijo naši mošje in fantje v obhajanju postnega časa in v pripravi na Veliko noč, kakor so naše žene sebi in drugim pot pripravljale za pretekli Božič s svojimi duhovnimi vajami pod ravno istim spretnim vodstvom. — Za načelnika našega cerkvenega konkurenčnega odbora je bil izvoljen vrli kmet v Močlah in skrben gospodar cerkve sv. Lovrenca Jurij Gajšek. Večletni dosedanji načelnik, gostilničar in posestnik Miha Skale se je namreč tej odgovornosti službi prostovoljno odpovedal. Naša dekanjsko-romarska cerkev Marijinega vnebovzetja ga hvali in mu ohrani vedno hvaležni spomin za njegovo veliko skrb in umetnostno udejstvovanje pri popolni obnovi njene notranjosti in zunanosti. Bog daj tudi nasledniku trdno voljo in veliko uspeha!

Šmarje pri Jelšah. Dne 12. februarja popoldne ob štirih je padel Anton Žoher, hlapec pri našem cerkvenem ključarju Jožefu Strašek, po domače Ponkovski, tako nesrečno iz višine, da je vsled pretresa možgan takoj umrl. Priden je bil, zato ga bodo težko pogrešali. Nam pa govori: Bodite pripravljeni! — Nagle in neprevидene smrti reši nas, o Gospod!

Lože pri Rimskih toplicah. Tukaj sta obhajala srebrno poroko v krogu osmih otrok, prijateljev ter znancev zakonska Martin in Helena Hochkraut. Še na mnoga leta!

Marija Gradec pri Laškem. Porok je bilo v tej občini zadnje čase nenavadno število. Vidi se, da so nekateri se več let pripravljali in so seveda ti najboljše zadel. Med drugimi se je poročil g. Anton Teršek, posestnik in gostilničar v Harju, iz znane narodne hiše Martinšekove v Harju, z gđ. Marijo Knez iz znane hiše Karola Knez, posestnika in živilskega trgovca v Mariji Gradcu. — Narodba finančnega ministra št. 93.820 od 18. 12. 1930 bo tudi v tej občini marsikateremu dobro storila ter očeta, kateri je imel kedaj naenkrat 9 devet živih otrok v hiši, oprostila plačevanja davkov. Takih družin je v tej občini 30.

Globoko pri Brežicah. Prav veselo razpoloženje je vladalo v pondeljek dne 9. februarja pri Preskarjevih, po domače pri Knezovih. V lepo okrašenih prostorih so se zbrali vsi najboljši prijatelji te vzgledne hiše na svatbi sina Antona, ki si je zbral za svojo življenjsko družico gđ. Anico Wimpolšek iz Sromelj, sestro notarja v Kostanjevici, g. Jožefa Wimpolšek. Preskarjev prístni slovenski kmetijski dom je bil vedno naročnik samo katoliških časopisov, kar je za naše Globoko skoroda posebnost. Skrbno ga je vodil skozi 40 let stari Anton, sedaj pa prepušča vodstvo svojemu sinu istega imena. ob priliki te »ohceti« je na vzpodbudo veleposestnika gospoda Gregorevčiča vesela svatovska družba darovala za novo mariborsko bogoslovnico 132 Din. Novoporočenemu paru želimo obilo sreče!

Pišce. 15 presrečnih parov je bilo v predpostnem času poročenih. Posebno ginljivo je bilo, ko sta stala pred poročnim oltarjem dva brata iz ugledne Ogorevcve in dve sestri iz Zupančičeve obitelji. Na tej veseli Ogorevcvetko-Zupančičevi gostiji se je nabralo 100 Din za novo bogoslovnico v Mariboru. Dobrim svatom prisrčno zahvalo, mladim, novoporo-

čenim parom pa naše iskrene čestitke in vse najboljše od dobrotnega Boga!

Polzela. Na splošno željo občinstva se ponovi »Deseti brate« v nedeljo dne 22. februarja v dvorani pri Cizeju. Na to opozarjamo vse tiste, katerim se zadnjo nedeljo vsled vremen-skih razmer ni bilo mogoče udeležiti prireditve. Vstopnina običajna. Začetek ob treh popoldan. Vabljeni vsi! — Odbor.

Gornja Ponikva — Savinjska dolina. Okoli 175 posestnikov iz Savinjske doline in drugih krajev ima gozde v gozdnati župniji Gornja Ponikva. Cerkevno konkurenčni odbor na G. Ponikvi je poslal vsem plačilne naloge, da naj plačajo do 1. II. 1931 gotove svote. Razen treh slučajev so samo malenkostne svote. Večina je že plačala. Kateri še niso plačali, se opozarjajo, naj takoj plačajo, ker bi jih drugače meseca marca tirjalo sresko načelstvo v Celju. To bi bilo pa združeno z mnogimi nepotrebnimi stroški. Isto velja tudi za tiste fārane na Gornji Ponikvi, ki še niso plačali na nje pripadajočih prispevkov.

Novije.

Spremembe v vladi. Dosedanji pravosodni minister dr. Srškič je imenovan za namestnika predsednika vlade. Novi pravosodni minister je Dimitrij V. Ljotič, advokat v Smederevu. Odstopili so ministri dr. Frangeš, dr. Švelj (doslej ministra brez posebnega ministrstva) in gradbeni minister dr. Trifunovič. Novi gradbeni minister je postal dr. Kosta Kumanudi.

Špansko vlado sestavlja Sanchez Guerra, bivši volitelj konservativcev, ki bo razpisal v treh mesecih volitve za ustavotvorno skupščino.

Smrt narodnega prekmurskega č. g. župnika in dekana. Dne 13. februarja je umrl znani narodni župnik v Bogojini in dekan v Dolnji Lendavi g. Ivan Baša. Slava njegovemu spomine!

Uboj. V nedeljo dne 15. februarja je bil zaklan pri Št. Lovrencu na Pohorju v fantovskem prepiru Mirko Brezočnik.

UČENKA SE SPREJME

v Mariboru v papirno trgovino. Lastno ročno pisane prošnje se naj vložijo na upravo lista »Slovenski Gospodar«.

Mlin in žaga z lepim posestvom, hiša s 4 sobami, velika gospodarska poslopja ter 10 oralov prvovrstnega zemljišča, vse v najboljšem stanu, v lepi legi blizu kolodvora, cerkve in šole se radi družinskih razmer takoj proda. Natančneje pove Franc Petelinc v Slovenjgradu. 311

V soboto dne 21. t. m. prodaja postelj, omar, stolov, podglavnikov, pernic, posode, oblek in perila. Maribor, Orožnova ulica 1. 312

Dve revolverski bitki.

V glavnem mestu južnoameriške države Argentine v Buenos Airesu sta se doigrali zadnje dni med zločinci in policijo dve bitki. V teh bitkah so padle 4 osebe, 15 jih je bilo težje ter lažje ranjenih.

V najbolj prometni ulici omenjenega mesta je prepoznala policija groznega tolovajskega glavarja v osebi Severina de Giovanni. Ko so ga hoteli stražniki zgrabiti, je potegnil iz žepa dve brzostrelni pištoli in obsul policijo s strelji.

Nekaj se jih je zgrudilo pod strelji in pet mimoidočih potnikov je bilo ranjenih od krogel. V nepopisnem strahu so se zatekli ljudje v lope bližnjih hiš. Celi promet je obstal na mah. Policija je odgovarjala na tolovajeve strele iz krita.

Še le nato, ko je pošla banditu municija, je bil premagan in prepeljan zvezan na policijski urad. Pri zaslišanju je izdal skrivališča svojih pomagačev, med katerimi so bili že dolgo časa zasledovani zločinci. Giovanni je izdal svoje tovariše radi tega, ker so ga pustili v trenutkih največje nevarnosti na cedilu.

Dober dan po aretaciji poglavarja se je lotila policija izpraznitve tolovajskih glavnih gnezd. Roparji pa, ki so bili obveščeni o nakanah policije, so sprejeli bližajoče se stražnike s točo krogel. Še le s pomočjo plinskih bomb so se polastili stražniki roparske trdnjave.

Število umorov, roparskih napadov, vlomov ter najbolj drznih tatvin se je bilo po argentinski prestolici tako razpaslo, da je že bila tukaj javna varnost ravno tako pod ničlo, kakor je v Čikagi.

Giovanni in tovariši bodo po prekem sodu obsojeni na smrt.

★

Skok iz letala.

Oprema skakalca.

Oprema skakalca s pomočjo padala obstoji iz: tesno zvezanih čevljev, močnega pasu, vrvi in majhnega zavoja. Zavoj zgleda kakor kak nahrbtnik, v njem je zvito padalo, ki meri razprostrto v premeru 50 metrov. Skakalec si pritrdi padalo z dvema jeklenima karabinerjema za pas zadaj za hrbtom. Na zloženo padalo je pritrjen motvoz, kojega drugi del se priveže neposredno pred skokom iz aeroplana na kavelj ali drog letala. Skakaču ni treba storiti drugega, nego da se poda v višini 2000 m iz letala z opisano opremo na hrbtu. Ko je pritrtil eden konec padala s pomočjo motvoza na aeroplan, skoči v globočino in teža njegovega telesa potegne iz nahrbtnika za motvoz padalo, ki se kmalu razprostre radi odpora zraka. Motvoz, za katerega je bilo padalo privezano za aeroplan, se odtrga in nato se bliža skakalec prav počasi ter polagoma materi zemlji.

Skok iz višine 1000 m je precej tvegán, ker ima padalo premalo časa, da bi se razpelo. Navadno pade skakač iz aeroplana proti zemlji 30—40, največ 100 m, da se padalo razprostre. Nevaren je skok iz višine nad 3000 m, ker je tamkaj zrak še redkejši in odpor napram padalu znatno manjši.

Skok iz gorečega letala.

Znan nemški skakač pripoveduje iz svoje prakse to-le: »Ko sem se učil vožnje v aeroplanu ob obali severne Nemčije, sem videl prvič skoke s pomočjo padala. Takoj sem bil ves vnet za ta novi šport in nisem dal miru, dokler nisem prejel dovoljenja za prvi skok. Ko sem se pognal prvič iz letala proti

zemlji, mi je postalo le nekoliko črno pred očmi. Zdelo se mi je, da mi hiti zemlja z izredno naglico nasproti ter sem mislil: »V eni sekundi boš mrtev!« Med tem se je bilo padalo že razprostrlo, jadral sem polagoma kakor v kakem balonu proti tlom.

Ko sem se dvignil nekoč s šolskim letalom v zračne višine, sem si navezal krog pasu padalo in še danes ne vem zakaj. V višini 2000 m se je moje letalo vnelo in je obstojala največja nevarnost, da bo eksplodirala posoda za bencin. Ni mi preostajalo drugega, kakor da sem skočil iz goreče smrtne nevarnosti. Kolika sreča, da sem bil opremljen čisto slučajno s padalom. Kakor ščuka sem se pognal iz aeroplana, padalo se je odprlo, vrstica se je odrgala in že sem bingljaj počasi v globočino in se rešil gotove smrti.

Neprijetnost vetra za skakača.

Največja neprijetnost za skakalca je, ako se podi po zemlji močan veter, ki vleče človek po pristanku večkrat zelo daleč po tleh. Taka neprijetnost se je pripetila zgoraj omenjenemu skakaču v pričo več tisočere množice gledalcev in jo je zabeležil s temi-le stavki: »Nisem še bil v skokih dobro izvežban in nisem mogel koj po pristanku odpreti zaponke pasu. Veter me je vlekel preko peščenih tal 150 m daleč. Navdušenje radovednežev sem si zagotovil na ta način, da sem koj za tem, ko sem se rešil padala, istega hitro zložil in odhitel z njim na prostor, na katerem bi bil moral pristati, ako bi mi ne bil nagajal veter.

Nekaj vsakdanjega za skakače je tudi, če morajo vsled vetra pristati mesto na tleh, na kaki strehi ali med drevesnimi vejami.«

Naznanilo preselitve.

Naznanjava cenj. občinstvu v Dravski dolini in na Dravskem polju, da sva prodala gostilno **Mesto Trst** nasproti bolnice ter da sva kupila staro in dobro znano gostilno »**Löwen-wirt**« na Vodnikovem trgu št. 4 v Mariboru. Za pristna štajerska vina in dobro kuhinjo jamčiva. — Sobe za tujce in hlevi za konje so tudi na razpolago. — Priporočata se 309

ANTON IN MARIJA BERANIČ.

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Prodaja se posestvo na Pečici, oddaljeno ¾ ure od žel. postaje Podplat, p. Podplat. Posestvo meri 9 oralov, brez vinograda, cena 30 tisoč Din. Drugo posestvo ima 4½ orala, 1 oral vinograda, 1 oral mladega gozda, drugo sadonosnik in njive. Franja Surtman, Gabernik, p. Podplat. 310

Tamburice prodamo: 9 instrumentov (2 bisernici) za čeli zbor. Zelo lep glas in dobro ohranjene. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Šmartnem na Pohorju, p. Slov. Bistrica. 261

Pomaranče in limone italijanskega in španskega izvora, in zelenjave, vedno sveže prvo vrstno blago nudi Celestina Glavnik, Ljubljana, Pogačarjev trg 1. 265

Kdor želi prodati ali kupiti gostilno, mesarijo, trgovino, malo ali veliko posestvo. Naslov: Grošl Josip, Slivnica pri Mariboru. 274

Oklic! Ne nasedajte za obnovo vaših dobrih vinskih in sadnih leg pri nabavi sadežev raznim nepoklicnim vsiljivcem špekulantom, ampak zahtevajte brezplačno ponudbe in cenik od poklicnega in znanega veččaka, kateri vas postreže v slučaju potrebe z odgovornostjo in pod garancijo z zdravimi sadeži, posebno pa z dobrimi selekcioniranimi trtami za Dravsko banovino najprikladnejših sortah, po zmerni ceni in to dosežete pri: drevesnici-trtnici J. Gradišnik, Šmarjeta, p. Celje. 102

Gramofone, šivalne stroje, otroške vozičke in kolesa popravlja najboljša specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14, nasproti Narodnega doma. 1500

Trsnice in drevesnice Vinko Hrastnik, št. IIj pri Velenju, nudijo prav krasno cepljeno vinsko trsje kakor: beli burgundec, laški rizling, silvanec itd., cepljeno na Rupestris št. 9 in na Riparijo Portalis. Za rast garantira 95%, za pristnost sorte 100%. Lastnik Vinko Hrastnik, absolvent vinarske in sadjarske šole. 6

Kmečko dekle išče službo v župnišče kot gospodinjo. Naslov v upravi lista. 288

Plemenski petelini, čistokrvni Štajerci, od dobrih nosilk, se oddajo. Naslov v upravi lista. 297

Kupim posestvo blizu železnice. Ponudbe na kavarno »Evropa« v Mariboru. 300

Mlinar samski, z večletno prakso, išče službo mlinarja, vzame pa tudi mlin v najem. Naslov v upravi lista. 295

Vabilo na 43. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dravogradu, r. z. z. n. z., ki se bode vršil v četrtek dne 26. februarja 1931, ob pol dveh popoldne v posojilničnih prostorih v Dravogradu s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjevanje rač. zaključka za leto 1930. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bi bil sklepčen, se vrši ½ ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Načelstvo. 301

Pozor! Pritlično zidana hišica z vrtom in nji-vo, električna luč, voda pri hiši, zidani šteditnik, 8 minut od žel. postaje Poljčane za veliko ceno, Brezje 47, se proda za 35.000 D. Natančnejši pogovor samo 22. II. 287

Trgovski učenec se bo sprejel pod ugodnimi pogoji pri tvrdki Vin-ko Zorko, trgovina z mešanim blagom pri Sv. Andražu v Sl. gor. Pogoji: 3 do 4 razrede meščanske šole ter izugledne hiše. 290

Išče se zdravega ter krepkega kovaškega vajenca. Hrana in stanovanje v hiši. Franc Westermayer vdova, kovačija, Celje. 294

Vrtnarski vajenec se sprejme. Hrana in stanovanje prosto. Vrtnarstvo Maribor, Prešernova 16. 293

Prodaja se večje posestvo s hišo, gospodarskimi poslopji, sušilnico, žago, z 2 velikima gozdoma, skupaj okoli 45 oralov, v Pesjem p. Šoštanju v bližini postaje. Pojašnila daje in ponudbe sprejema notarska pisarna v Šoštanju. 286

Učenec priden in močen se sprime s 1. III. Ivan Spolenak, kovaški mojster, Breg pri Ptuj. 285

PREDIVO

Vam za 10 Din 1 kg predelam v vrvi in štran-ge. — Vrvarna Anton Šinkovec. Celje, Gosposka ulica 3. — Zaloga kocev, plaht, žime, gurt in špage. 208

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

Poljedelski in gozdarski vzorni pregled

v okvirju

Wiener Frühjahrsmesse

8. do 15. marca 1931

Avstrijska lovska razstava — Avstrijska razstava pšenice — Razstava mlekarstva — Reja drobnjadi razstava — Razstava poljedelskih poizkusnih zavodov — Poljedelski stroji in orodja — Poskus vina iz cele države

Znatno znižane cene na tu- in inozemskih progah, na Donavi in v zraku. Noben vizum. Z izkaznico in potnim listom prost prestop meje na Avstrijsko. Pojasnila vseh vrst kakor izkaznice (à 50 Din) se dobijo pri

Wiener Messe — A. G., Wien VII

pri avstrijskih zastopnikih v inozemstvu, kakor tudi pri časnih zastopnikih Wiener Messe v večjih krajih.

„Slov. Gospodar“ stane:

a) v Jugoslaviji:

Celoletno 32 Din.

Polletno 16 Din.

Četrtno 9 Din.

b) v inozemstvu:

Celoletno 64 Din.

Polletno 32 Din.

Četrtno 18 Din.

Vabilo kmečke hranilnice in posojilnice v Žalcu na redni občni zbor dne 1. marca 1931 ob 8. uri dopoldne. — Spored: 1. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila za leto 1930. 4. Odobritev rač. zaključka za leto 1930. 5. Volitev načelnstva in nadzorstva. 6. Raznoterosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje v zadružni pisarni po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. 284

Šivalni stroji

znamke

Rast & Gasser

na 24 mesečne obroke

KOLESA

Puch & Styria

na 10 mesečne obroke

PUCH metorna kolesa

na 12 mesečne obroke

kakor tudi dobre stare šivalne stroje od Din 500— in rabljena kolesa od Din 800— naprej, pri

Alojz Ussar

trgovina s šivalnimi stroji, kolesi in motorji 168

Maribor

Gosposka ulica 20

Oglejte

si tudi Vi veliko, novo, vzorčno kolekcijo sukna in osebno se bodele prepričali, da je letos v Trgovskem domu Stermecki res ogromna izbira modernih in najnovejših vzorcev in cene naravnost čudovito nizke. Na

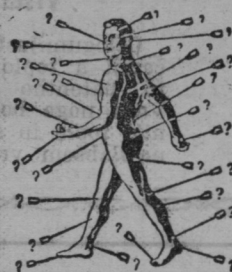
željo se obleke izgotovijo tudi po meri v lastni tovarni

Trgovski dom Stermecki

Celje št. 24

Zahtevajte vzorce zastonj!

Kje tiči vzrok?

V revmatizmu, trganju v sklepih, živčnih bolečinah? Mogoče posledice prehlajenja? Večinoma je vzrok v takih slučajih nezadostna nega telesa. Veliko ljudi že čez 34 let rabi okrepčujoče sredstvo za olajšanje bolečin, hišno zdravilo in kozmetikum: Fellerjev »Elsafluid« ter si zna ohraniti stalno zdravje. Rabijo ga za mazanje in cenijo njegovo dejstvo tudi proti kašlju, hripavosti, bolečinah v vratu in prsih ter proti gripi in nahodu, rabijo ga tudi notranje pri neugodnem občutku itd.

Storite tudi i Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev »Elsafluid« dobite v lekarnah in sličnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6.— Din, v dvojnih steklenicah po 9.— Din ali v specialnih večikih steklenicah po 26.— Din. Poštni paket vsebuje 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62.— Din, 3 takšni paketi samo 139.— Din pri lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska Ban.

Širite „Slov. Gospodarja“!

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

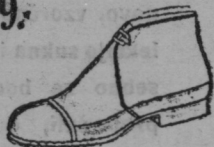
Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

DO 50 % SNÍŽENJE ZIMSKE OBUČE.

79.-
29.-

Vrsta 3652-70

Za Vaše otroke smo priredili za mal denar toplo in udobno obutev. Primerno za šolo.

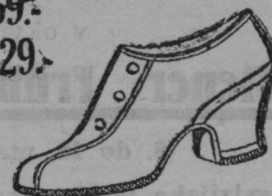
Po vseh deželah je kosila hripa, pri nas v Jugoslaviji najmanj, za kar se moramo zahvaliti nizkim cenam naše gumijaste obutve! — Prehod iz zime v pomlad je zdravju najnevarnejši. Izkoristite zato priliko, ki Vam jo nudimo s ponovno pocenitvijo gumijaste obutve.

Mesto, da spravimo zimsko obutev v skladišča, smo se raje odločili, da jo prodamo za nižjo ceno in s tem obvarujemo noge naših odjemalcev pred obolenjem. Vsi, ki Vam proračun za rodbinsko obutev dela težave, pridite k nam.

Pri nas morete dobiti obutev skoro zastonj.

Nekatere vrste ženske obutve, ki so veljale v početku sezone Din 199.—, smo znižali na Din 99.—, otroške od Din 69.— na Din 29.—.

69.-
29.-

Vrsta 1025-82

V galošah varujete svoje zdravje in svojo obutev. Prodajamo jih v raznih barvah.

Rata

129.-
99.-

Vrsta 9891-70

Za Vaše male generale imamo celogumijaste škornje po neverjetno nizki ceni.

169.-
129.-

Vrsta 1885-78

Celogumijasti snežni čevlji s toplo podlogo in patentno zaponko. Vaše noge bodo ohranile tople in suhe ob najslabšem vremenu.

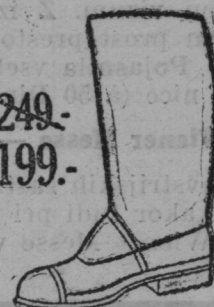
199.-
99.-

Vrsta 1895-81

Priljubljeni ruski škornji, ki se nosijo preko čevljev, z mehkiimi golenicami, okrašenimi z obrobkom iz krimera.

249.-
199.-

Vrsta 0697-70

Škornji iz tople duble klobučevine do kolena. Podplat in stranski del iz gumija. Prikladni za vse, ki izvršujejo svoj poklic v hudem mrazu.

54.-Ur.

Kava, dnevno sveže pražena

¼ kg od 13 Din do Din 27. — Čaj nove žetve svetovnih znamk v veliki izbiri in ceni je že prispel. — Zaloga celokupnega vedno svežega specerijskega blaga direktnih virov po dnevnih cenah. 1301

Ekspozitna hiša
Aleksandrova 19

„LUNA“
MARIBOR

last. A. Pristernik
Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavic, otroških, ženskih in moških srajc, spodnjih hlač. Pletenin: majc, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Čevlje za dom in telovadbo, snežne čevlje, dežnike, igrače. — Lastna pletarna in predtiskarija, tudi se prevzame entlanje in ažuriranje. — Ves pribor za šivanje, kakor volna, svile itd. Krojači in šivilje dobe znaten popust. — Tudi gugalne konje, sanke, vozički za pupe po izredno nizkih cenah. — Na drobno in na debelo. 1334

Oglasujte v „Sl. Gospodarju!“

V zmoči ste,

če mislite, da je radio tako drag, da si ga ne morete nabaviti. Naša prodajalna v Mariboru na Aleksandrovi cesti 44 Vam nudi izborne radioaparate, ki sprejemajo celo Evropo v zvočniku, proti mesečnemu plačilu 70 do 200 Din. Opozarjamo Vas danes danes zlasti na sledeče aparate:

Troelektronski aparat „Reinartz“

kompleten, z vsemi potrebščinami in zvočnikom Din 1.980.—

Štirielektronski aparat „Reinartz“

kompleten z vsemi potrebščinami in finim zvočnikom »Amplion A C 27 Din 3.600.—

Zahtevajte tudi ponudbe za novejša aparate za priključek na električni tok!

Radio Ljubljana

podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 44

Tiskar: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, predstavnik Albin Hrovatin v Mariboru. — Urednik: Januš Golec, novinar v Mariboru. — Izdajatelj: Konzorcij »Slovenskega Gospodarja«, predstavniki: Januš Golec v Mariboru.